

ТОВ «КИЩЕНЦІ»

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

РАЗОМ ЗІ ЗВІТОМ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Учасникам та керівництву Товариства з обмеженою відповідальністю «Кишенці»

А. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Кишенці» (далі – «Компанія») та її дочірніх підприємств (далі – «Група»), що складається з Консолідованого звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року, Консолідованого звіту про сукупний дохід, Консолідованого звіту про зміни у власному капіталі, Консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та Приміток до річної консолідованої фінансової звітності, зокрема й стислий виклад значущих облікових політик та інших пояснювальних приміток.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Групи на 31 грудня 2019 року, та її консолідовані фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року, № 996-XIV.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено у розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Не роблячи застережень при висловленні нашої думки, ми звертаємо вашу увагу на Примітку 29, де коротко описано та розглянуто умови діяльності, пов'язані з пандемією COVID-19, що виникли після звітного періоду. Існують певні невизначеності, пов'язані з економікою, остаточний результат яких поки не може бути визначений. Коригування до консолідованої фінансової звітності, що виникають внаслідок цих невизначеностей, якщо такі є, будуть відображені в звітності, коли вони стануть відомими та такими, що можуть бути оціненими.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ключові питання аудиту обираються з питань, що передаються на розгляд керівництву, але не призначені відображати всі питання, що обговорювались з ним. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ключове питання аудиту**Як це питання вирішувалось під час аудиту*****Визнання доходу (Примітка 19)***

Згідно з Міжнародними стандартами аудиту існує припущення про невід'ємний ризик шахрайства, пов'язаний з визнанням доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Цей ризик концентрується здебільшого на прийнятності правил визнання доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у відповідних періодах, судження щодо моменту передачі контролю над товарами покупцям Групи.

Серед інших, ми здійснили наступні аудиторські процедури з метою усунення ризиків суттєвих викривлень, пов'язаних з цим ключовим питанням аудиту:

- Ми оцінили застосування ключових процедур внутрішнього контролю, пов'язаних із визнанням доходу;
- Ми перевірили наявність та повноту визнаних доходів від продажу, отримуючи підтвердження від клієнтів Групи на вибірковій основі;
- Ми впевнились, що після звітної дати не було здійснено жодних операцій зі скасування доходу, що могло б вказувати на можливий фіктивний дохід, визнаний протягом звітного періоду.

Нехтування контролем управлінським персоналом

Ризик маніпулювання керівництвом консолідованою фінансовою звітністю для задоволення вимог кредитного договору.

Ми отримали розуміння компонентів внутрішнього контролю Групи та провели наскрізні тести.

Ми перевірили облікові оцінки на предмет упередженості менеджменту.

Ми також протестували відповідність ручних проводок та коригувань, зроблених при складанні консолідованої фінансової звітності, проаналізували незвичні транзакції та провели випадкові вибірки.

Оцінка біологічних активів (Примітка 9)

Відповідно до МСБО 41 Група повинна оцінювати біологічні активи за справедливою вартістю станом на звітну дату. Станом на 31 грудня 2019 року балансова вартість біологічних активів складається з довгострокових біологічних активів у розмірі 118 721 тис. грн, та поточних біологічних активів у розмірі 24 981 тис. грн.

Для визначення справедливої вартості біологічних активів Група використовує техніку дисконтованих грошових потоків. Ця оцінка є ключовим питанням аудиту, оскільки вимагає застосування припущень, на які впливають очікувані ринкові або економічні умови, які можуть змінюватись у часі, та складних і оцінювальних процесів. Основними припущеннями, які використовуються при складанні прогнозів (див. Примітку 9), є:

- Очікувані врожаї
- Ціни
- Ставки дисконтування

Серед інших, ми здійснили наступні аудиторські процедури з метою усунення ризиків суттєвих викривлень, пов'язаних з цим ключовим питанням аудиту:

- Провели аналіз припущень керівництва з посиланням на дані попередніх періодів (врожайність) і, де це застосовно, зовнішні орієнтири (ціни) та ринкові дані, зазначаючи, що використовувані припущення потрапляють у прийнятний діапазон;
- Перевірили правильність та методологію моделей оцінки;
- Оцінили, чи застосовуються методи оцінки відповідно до МСБО 41, та відповідають іншим МСФЗ та галузевим нормам;
- Оцінили обґрунтованість та доцільність ставки дисконтування;
- Оцінили повноту та точність усіх відповідних розкриттів, наведених у консолідованій фінансовій звітності за вимогами МСФЗ.

Прийняття МСФЗ 16 «Оренда» (Примітки 4, 6, 17)

Як описано в Примітці 4 до консолідованої фінансової звітності, Група прийняла МСФЗ 16 «Оренда», використовуючи ретроспективний підхід з 1 січня 2019 року. Після прийняття Група визнала зобов'язання з фінансової оренди на суму 497 743 тис грн, та активи з права користування на суму 443 509 тис. грн, зокрема й рекласифікацію зобов'язань та активів, раніше оцінюваних як фінансова оренда. Ми вважаємо прийняття МСФЗ 16 ключовим питанням аудиту через: (а) ступінь складності бізнес-процесу внаслідок великої кількості договорів оренди сільськогосподарських земель з фізичними особами; та (б) суттєві припущення керівництвом при визначенні ключових параметрів, що використовуються при оцінці зобов'язання з оренди.

Серед інших, ми здійснили наступні аудиторські процедури з метою усунення ризиків суттєвих викривлень, пов'язаних з цим ключовим питанням аудиту:

- Оцінили відповідність облікової політики, прийнятої керівництвом з метою ідентифікації, оцінки та обліку оренди відповідно до вимог МСФЗ 16 «Оренда»;
- Узгодили вхідні дані в розрахунках з тими, що вказані в реєстрі договорів оренди землі та даних бухгалтерського обліку;
- Перевірили математичну точність розрахунку, що визначає зобов'язання з оренди станом на 31 грудня 2019 року та 1 січня 2019 року;
- Оцінили відповідність ставки дисконтування, що використовується при розрахунку зобов'язань з оренди;
- Оцінили повноту та точність усіх відповідних розкриттів, наведених у консолідованій фінансовій звітності за вимогами МСФЗ.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Консолідованому звіті про управління, що підготовлено українською мовою, але не містить консолідовану фінансову звітність та наш аудиторський звіт щодо неї.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли таке існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що будуть прийматися на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі.
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві результати аудиту, зокрема й будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Б. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Відповідно до вимог ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21 грудня 2017 року ми наводимо в нашому звіті незалежного аудитора наступну інформацію, яка вимагається додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту:

Призначення і тривалість аудиторського завдання

Нас було призначено аудитором за рішенням Загальних зборів учасників Компанії від 10 лютого 2020 року для виконання обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Групи за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Це завдання є першим роком проведення обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Групи після визнання Компанії суб'єктом суспільного інтересу відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV. Загальна тривалість виконання нами аудиторського завдання з аудиту фінансової звітності Компанії без перерв, з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень, становить 8 років.

Надання неаудиторських послуг та незалежність

Ми стверджуємо, що ми не надавали Компанії чи її дочірнім підприємствам послуги, які заборонені відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

За період, якого стосувався обов'язковий аудит, крім послуг з обов'язкового аудиту, ми надавали послуги з аудиту окремих звітів, які є частиною консолідованої фінансової звітності дочірньої компанії ТОВ «Кишенці Фрутс».

Ми та ключовий партнер з аудиту є незалежними по відношенню до Групи відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту в Україні. Під час проведення аудиту нами не було встановлено жодних додаткових фактів або питань, які могли б вплинути на нашу незалежність і на які ми хотіли б звернути Вашу увагу.

Узгодженість аудиторського звіту з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що аудиторський висновок узгоджується з додатковим звітом для аудиторського комітету.

Аудиторські оцінки

У розділі «Ключові питання аудиту» цього Звіту незалежного аудитора, нами розкриті питання, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, і на які, згідно з нашим професійним судженням, доцільно звернути увагу. Ці питання були розглянуті в контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні нашої думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Під час проведення цього завдання з обов'язкового аудиту ми не виявили інших питань стосовно аудиторських оцінок, окрім тих, що зазначено у розділі «Ключові питання аудиту» цього звіту, інформацію щодо яких ми вважаємо за доцільне розкрити відповідно до вимог частини 4.3 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Обсяг аудиту та обмеження, властиві аудиту

У розділі «Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності» цього звіту незалежного аудитора розкрито інформацію щодо обсягів аудиту й обмежень, властивих для аудиту.

Загальна інформація про аудитора

ТОВ «АФ «Моор Стівенс», ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 32114367.

Юридична адреса: пр-т Перемоги 68/1, офіс 62, м. Київ, 03113.

Фактична адреса: пр-т Перемоги 67, корпус G, офіс 308, м. Київ, 03062.

ТОВ «АФ «Моор Стівенс» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу 4 «Суб'єкти аудиторської діяльності, як мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Від імені ТОВ «АФ «Моор Стівенс»

Директор

Володимир Демченко

Проспект Перемоги, 67, корпус G, офіс 308, м. Київ, 03062, Україна

Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності № 3015 від 26 вересня 2002 року

22 травня 2020 року

ЗМІСТ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ	3
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД	4
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	5
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В КАПІТАЛІ	6
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	7
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	8
1. Загальна інформація	8
2. Основа підготовки	8
3. Суттєві положення облікової політики	13
4. Коригування і рекласифікація	26
5. Основні засоби	33
6. Активи з права користування	35
7. Асоційовані підприємства	36
8. Нематеріальні активи	36
9. Біологічні активи	37
10. Запаси	40
11. Торгова та інша дебіторська заборгованість	42
12. Грошові кошти і їх еквіваленти	43
13. Статутний капітал	43
14. Неконтрольована частка участі	43
15. Державні субсидії	44
16. Кредити	45
17. Зобов'язання з фінансової оренди	46
18. Торгова та інша кредиторська заборгованість	48
19. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	49
20. Собівартість реалізації	49
21. Адміністративні витрати	49
22. Витрати на збут	50
23. Інші операційні доходи	50
24. Інші операційні витрати	50
25. Фінансові доходи і витрати (згорнуто)	50
26. Операції із пов'язаними сторонами	51
27. Умовні зобов'язання	51
28. Цілі і політика управління фінансовими ризиками	52
29. Події після звітного періоду	55

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ

УЧАСНИКАМ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КИЩЕНЦІ»

Загальні відомості

Ми підготували консолідовану фінансову звітність, що складається з Консолідованого звіту про сукупний дохід, Консолідованого звіту про фінансовий стан, Консолідованого звіту про рух грошових коштів, Консолідованого звіту про зміни в капіталі, а також Примітки до консолідованої фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Кишенці» та його дочірніх підприємств (спільно іменуються Групою) станом на та за рік, що закінчується 31 грудня 2019 року. Ми визнаємо, що, як члени управління Групою, ми несемо відповідальність за достовірність консолідованої фінансової звітності Групи.

Ми вважаємо, що консолідована фінансова звітність на сторінках 4-55 відображає достовірно, у всіх суттєвих аспектах, активи, зобов'язання та капітал, а також звіт про фінансові результати Групи, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Група не уклала жодних операцій незвичайного характеру або які можна вважати такими, що виходять за межі нормального перебігу діяльності Групи, крім тих, які вже були розкриті у консолідованій фінансовій звітності.

Ми не маємо жодних намірів, які могли б суттєво вплинути на балансову вартість або класифікацію активів, зобов'язань, капіталу та результати операцій Групи станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Ми вважаємо, що Група зможе виплатити свої борги при настанні строку їх виплати, і продовжити роботу в осяжному майбутньому без будь-яких намірів або необхідності ліквідувати або іншим чином припинити свою діяльність.

Ми несемо відповідальність за підготовку та подання консолідованої фінансової звітності, а також за визначення того, чи доречно використання припущення про безперервність діяльності. Ми врахували всю необхідну інформацію, яка нам відома, а також майбутні події в часових межах, пов'язаних з характером діяльності Групи і її системами підготовки звітності/бюджетування. У будь-якому випадку, цей термін повинен становити, як мінімум, двадцять місяців з дати звітування.

Директор

Головний бухгалтер

22 травня 2020 року

ТОВ «Кишенці»
Село Кишенці, Маньківський район,
Черкаська область, Україна.

Корнеліус Хузінга

Лариса Бойко

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

	Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2019	Рік, який закінчився 31 грудня 2018 (відкоригований)
Діяльність, що триває			
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	19	794,622	717,079
Дохід від зміни справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	9	54,206	106,707
Собівартість реалізації	20	(729,469)	(629,642)
Валовий прибуток		119,359	194,144
Адміністративні витрати	21	(38,921)	(34,001)
Витрати на збут	22	(52,273)	(36,730)
Інший операційний дохід	23	24,995	21,034
Інші операційні витрати	24	(16,981)	(9,589)
Операційний прибуток		36,179	134,858
Фінансові доходи і витрати, згорнуто	25	(98,659)	(103,882)
Дохід (витрати) від зміни валютних курсів		66,337	(11,296)
Прибуток до оподаткування		3,857	19,680
Витрати з податку на прибуток		(22)	-
Прибуток за рік		3,835	19,680
Відноситься до:			
Власників		1,252	789
Неконтрольованих часток участі		2,583	18,891
Загальний сукупний дохід за рік		3,835	19,680
Відноситься до:			
Власників		1,252	789
Неконтрольованих часток участі		2,583	18,891

Директор

Головний бухгалтер

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

Станом на 31 грудня 2019 року

	Примітки	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018 (відкоригований)
Активи			
Довгострокові активи			
Активи з права користування	6	451,416	443,508
Основні засоби	5	356,615	375,555
Довгострокові біологічні активи	9	118,721	76,783
Нематеріальні активи	8	63,255	57,929
Інвестиції в асоційовані підприємства	7	1,037	1,249
		991,044	955,024
Поточні активи			
Запаси	10	191,211	239,390
Торгова та інша дебіторська заборгованість	11	34,641	60,952
Поточні біологічні активи	9	24,981	74,837
Грошові кошти і їх еквіваленти	12	8,316	2,143
		259,149	377,322
Всього активів		1,250,193	1,332,346
Капітал і зобов'язання			
Капітал			
Статутний капітал	13	8,965	8,965
Нерозподілений прибуток		237,021	235,769
Капітал, що відноситься до:			
Власників		245,986	244,734
Неконтрольованих часток участі	14	23,204	20,621
Всього капіталу		269,190	265,355
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди	17	411,320	424,663
Довгострокові кредити	16	185,011	243,261
Інші довгострокові зобов'язання	18	14,062	65,117
Державні субсидії	15	19,619	18,091
		630,012	751,132
Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити	16	163,402	189,558
Торгова та інша кредиторська заборгованість	18	96,661	48,698
Поточна частина зобов'язань з фінансової оренди	17	85,693	73,080
Поточна частина державних субсидій	15	5,235	4,523
		350,991	315,859
Всього зобов'язань		981,003	1,066,991
Всього капіталу і зобов'язань		1,250,193	1,332,346

Головний бухгалтер

ТОВ КИЩЕНЦІ та його дочірні підприємства
Консолідована фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019
(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інакше)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В КАПІТАЛІ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

	Капітал, що відноситься до власників			Капітал, що відноситься до неkontrolьованих часток участі	Всього капітал
	Статутний капітал	Нерозподілений прибуток	Дооцінка	Всього	
Станом на 01 січня 2018	8,965	321,077	148,989	479,031	3,365
Застосування МСФЗ 16	-	(58,060)	-	(58,060)	(19)
Списання дооцінки основних засобів внаслідок зміни облікової політики	-	(28,037)	(148,989)	(177,026)	(1,616)
Відкоригований баланс станом на 01 січня 2018	8,965	234,980	-	243,945	1,730
Прибуток за період	-	789	-	789	18,891
Загальний сукупний дохід	-	789	-	789	18,891
Станом на 31 грудня 2018	8,965	235,769	-	244,734	20,621
Прибуток за період	-	1,252	-	1,252	2,583
Загальний сукупний дохід	-	1,252	-	1,252	2,583
Станом на 31 грудня 2019	8,965	237,021	-	245,986	23,204
					269,190

Директор

Головний бухгалтер

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Примітки	Рік, що закінчився 31 грудня 2019	Рік, що закінчився 31 грудня 2018 (відкоригований)
Операційна діяльність		
Прибуток до оподаткування	3,857	19,680
<i>Відкоригований на:</i>		
Амортизація	5, 6, 8	149,966
Знецінення дебіторської заборгованості	24	7,646
Списання кредиторської заборгованості	23	(169)
Списані та знецінені запаси	24	592
Дохід від державних субсидій, що стосуються необоротних активів	15, 23	(5,473)
Витрати від дисконтування фінансових інструментів		3,296
Збільшення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції		(54,206)
Витрати на відсотки	25	41,243
Витрати по фінансовій оренді	25	52,698
Дохід по відсоткам	25	(71)
(Дохід)/Збиток від зміни валютних курсів		(65,429)
Списання основних засобів	24	-
Збиток/(Дохід) від продажу основних засобів	23, 24	505
Збиток від інвестицій в асоційовані підприємства	24	213
<i>Зміни в робочому капіталі:</i>		
Зменшення/(збільшення) в торговій та іншій дебіторській заборгованості і авансах сплачених		5,962
Зменшення в запасах		54,245
Збільшення в торговій і іншій кредиторській заборгованості		36,552
Державні субсидії отримані		20,415
Податок на прибуток		(22)
Відсотки сплачені		(47,369)
Чистий рух грошей від операційної діяльності	204,452	206,321
Інвестиційна діяльність		
Придбання основних засобів	(60,996)	(86,694)
Надходження від продажу основних засобів	13,564	7,997
Інвестиції в асоційовані підприємства	-	(1,260)
Придбання довгострокових біологічних активів	(11,889)	(4,915)
Придбання нематеріальних активів	(7,813)	(10,632)
Чистий рух грошей від інвестиційної діяльності	(67,134)	(95,504)
Фінансова діяльність		
Отримання кредитів	258,770	279,418
Погашення кредитів	(286,196)	(303,609)
Погашення фінансової оренди	(102,810)	(97,100)
Чистий рух грошей від фінансової діяльності	(130,236)	(121,291)
Чисте збільшення/зменшення грошових коштів і їх еквівалентів	7,082	(10,475)
Грошові кошти і їх еквіваленти на 1 січня	2,143	12,804
Ефект зміни валютних курсів	(909)	(186)
Грошові кошти і їх еквіваленти на 1 січня	8,316	2,143

Директор

Головний бухгалтер

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Загальна інформація

(a) Організація і її діяльність

ТОВ «Кишенці» зареєстроване у формі Товариства з обмеженою відповідальністю у грудні 2001 року відповідно до законодавства України. Компанія зареєстрована та фактично здійснює свою діяльність за адресою – вулиця Дрофа 2а, село Кишенці, 20121, Маньківський район, Черкаська область, Україна.

Основними операціями Групи є вирощування та продаж сільськогосподарських культур, таких як пшениця, соняшник, ріпак, ячмінь і т.д., а також продукція молочного виробництва. Інші операції Групи включають також торгівлю сільськогосподарськими товарами, придбаними у третіх осіб.

Середня чисельність працівників Групи в 2019 році становила 325 осіб (2018: 378 осіб).

(b) Українське бізнес-середовище

Після Росії, Українська Республіка була найважливішою економічною складовою колишнього Радянського Союзу, що виробляла приблизно в чотири рази більше продукції та послуг ніж наступні в рейтингу республіки. Її родючий чорнозем дозволяв виробляти більш ніж одну четверту загальної кількості сільськогосподарської продукції, що вироблялась в Радянському Союзі. Українські господарства забезпечували значну кількість м'яса, молока, зерна і овочів для інших республік. Також її диверсифікована важка промисловість постачала унікальне обладнання (наприклад, труби великого діаметру) і сировину для промислових і гірничодобувних майданчиків (вертикальний буровий апарат) в інші регіони колишнього СРСР.

Натепер Україна переживає політичні та економічні зміни, що вплинули і можуть продовжувати впливати на діяльність підприємств, що працюють у цьому середовищі. Отже, операції в Україні передбачають ризики, які зазвичай не існують на інших ринках. Ця консолідована фінансова звітність відображає поточну оцінку можливого впливу українського бізнес-середовища на операції та фінансовий стан Групи. Майбутнє бізнес-середовища може відрізнятись від оцінки керівництва. Вплив таких відмінностей на операції та фінансове становище може бути значним.

(c) Політична ситуація

У 2019 році подальша військова діяльність у Донецькій та Луганській областях негативно вплинула на економіку країни в цілому та на Компанію зокрема. Тим не менш, деякі показники (уповільнення темпів інфляції, прогнози росту ВВП, стабілізація коливання курсу іноземної валюти) демонструють поступове одужання української економіки. Гривня зміцнилася на 17% по відношенню до Євро, і на 15% по відношенню до долара США протягом року, а середній обмінний курс за той же період збільшився, порівняно з минулим роком.

Майбутній економічний напрям України значною мірою залежить від ефективності економічних, фінансових та монетарних заходів, що здійснюються урядом, разом з податковими, правовими, регуляторними та політичними реформами.

2. Основа підготовки

(a) Заява про відповідність

Ця консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Принципи та процедури бухгалтерського обліку в Україні відрізняються від загальноприйнятих принципів згідно МСФЗ. Відповідно, консолідована фінансова звітність, яка була підготовлена на основі бухгалтерських записів компаній Групи, що зареєстровані в Україні, відображає коригування, які необхідні для представлення консолідованої фінансової звітності згідно МСФЗ.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(б) Основа оцінок

Консолідована фінансова звітність підготовлена на основі історичної вартості, за винятком наступних випадків:

- біологічні активи вимірюються за справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж;
- сільськогосподарська продукція оцінюється за справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж на момент збору врожаю.

Історична вартість базуються на справедливій вартості компенсації, що надається в обмін на товари чи послуги.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за проданий актив або сплачена за передачу зобов'язання в ході звичайної діяльності між учасниками ринку на дату оцінки такої транзакції, незалежно від того, чи спостерігається така ціна безпосередньо, чи була визначена з використанням іншого методу оцінювання. Визначаючи справедливую вартість активу або зобов'язання, Група приймає до уваги характеристики активу чи зобов'язання, якщо учасники ринку беруть до уваги ці характеристики, визначаючи ціну активу чи зобов'язання. Справедлива вартість для цілей оцінки і/або розкриття в цій консолідованій фінансовій звітності визначається на такій основі, за виключенням платежів на основі акцій в рамках сфери застосування МСФЗ 2, орендних платежів в рамках сфери застосування МСБО 17, і визначень, що мають деякі подібності до справедливої вартості, але не є такою, як наприклад чиста вартість реалізації згідно МСБО 2 або вартість використання згідно МСБО 36.

Також, для цілей фінансової звітності, визначення справедливої вартості розподіляється на Рівень 1, 2 чи 3, базуючись на рівні доступності та суттєвості вхідних даних для оцінки справедливої вартості, які описані нижче:

- Рівень 1 – ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки;
- Рівень 2 – вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для актива чи зобов'язання, прямо або опосередковано; і
- Рівень 3 - вхідні дані для актива чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

(в) Основа для консолідації

(і) Дочірні підприємства

Дочірні підприємства – це компанії під контролем Групи. Група контролює підприємство, якщо вона має право на змінні результати діяльності підприємства, або зазнає пов'язаних з ними ризиків та може впливати на ці результати завдяки своїм владним повноваженням щодо підприємства. Фінансові результати дочірніх компаній включені до складу консолідованої фінансової звітності починаючи з дати отримання контролю над підприємством і закінчуючи датою припинення контролю.

Для цілей консолідації дочірніх підприємств Група використовує модель де факто контролю, де компанія має можливість на практиці здійснювати контроль над таким підприємством і жодна інша сторона не має права управління. Група не має частки власності в підприємстві ФГ Іжко, яка була заснована в 2017 році. Однак Група отримує всі результати операційної діяльності підприємства, а також контролює чисті активи підприємства, і має можливість управляти операційною діяльністю підприємства, суттєво впливаючи на його результати.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(в) Основа для консолідації (продовження)

(i) Дочірні підприємства (продовження)

Перелік дочірніх підприємств, що консоліднуються станом на 31 грудня, і включені в цій консолідованій фінансовій звітності, наведений нижче:

Назва підприємства	Країна реєстрації	Діяльність	Частка власності	
			2019	2018
ТОВ «Хижня»	Україна	Агро	100%	100%
ТОВ «Добра-Красноставка»	Україна	Агро	100%	100%
ТОВ «Безпечна»	Україна	Агро	100%	100%
ТОВ «Аскольд Агро Техна»	Україна	Агро	100%	100%
ТОВ «Дзендзелівка-Агро»	Україна	Агро	100%	100%
ТОВ «Марійка»	Україна	Агро	52,82%	100%
ТОВ «Кищенко Фрутс»	Україна	Агро	52,82%	52,82%
БФ Кищенко	Україна	Благодійність	100%	100%
ТОВ «Бен Агро»	Україна	Агро	50%	50%
ФГ Іжко	Україна	Агро	-	-

(ii) Виключення внутрішньогрупових операцій для цілей консолідації

Внутрішньогрупові баланси і операції, а також будь-які нереалізовані доходи і витрати, які виникають від внутрішньогрупових операцій, виключаються при підготовці консолідованої фінансової звітності. Нереалізовані доходи, які виникли від операцій з об'єктами інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі, згортаються з інвестиціями, які дорівнюють частці Групи в таких об'єктах інвестицій. Нереалізовані збитки згортаються так само, які нереалізовані доходи, але лише в тій мірі, в якій немає ознак знецінення.

(iii) Об'єднання бізнесу

Для об'єднання бізнесу Група використала метод придбання з дати здійснення такого придбання - наприклад, коли контроль переданий Групі так, як це зазначено в МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». При визначенні контролю, Група бере до уваги можливість управляти фінансовою і операційною політиками компаній для отримання результатів їх діяльності. Для визначення дати придбання і визначення, чи переданий контроль Групі, застосовуються судження.

Група оцінює гудвіл на дату придбання як:

- справедлива вартість переданої компенсації; плюс
- визнана сума неконтрольованої частки участі в придбаній компанії; плюс
- якщо об'єднання бізнесу відбувається поетапно, то визначається вже існуюча частка в капіталі; мінус
- чиста визнана вартість (в основному справедлива вартість) набутих ідентифікованих активів і зобов'язань.

У разі, якщо вартість переданої компенсації менша від визначеної вартості придбаної компанії, визнається дохід від вигідної покупки у прибутку або збитку.

Передана компенсація не включає суми, що відносяться до врегулювання взаємовідносин, що існували раніше між покупцем та об'єктом придбання. Такі суми, як правило, визнаються одразу доходами або витратами.

Інші транзакційні витрати, не пов'язані із випуском боргових зобов'язань або акцій, які Група несе у зв'язку із об'єднанням бізнесу, відносяться на витрати в тому періоді, в якому вони понесені.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(в) Основа для консолідації (продовження)

(iii) Об'єднання бізнесу (продовження)

Будь-яка умовна компенсація, яка підлягає сплаті, оцінюється за справедливою вартістю на дату придбання. Умовна компенсація, класифікована як власний капітал, не переоцінюється, а її подальше врегулювання обліковується в складі власного капіталу. Умовна компенсація надалі оцінюється за справедливою вартістю з визнанням змін у прибутку або збитку.

Якщо платежі винагород на основі акцій вимагаються бути обміненими на винагороди, утримувані працівниками компаній, що придбаються, і відносяться до послуг, наданих в минулому, тоді вся сума або пропорційна сума покупця включається у вимір вартості компенсації, що передається в результаті об'єднання бізнесу. Це визначення базується на ринковій ціні винагороди, порівнюваної із ринковою вартістю винагороди покупця і у тій мірі, в якій винагорода стосується минулих послуг або тих, що будуть надаватися у майбутньому.

(iv) Неконтрольована частка участі

Для кожного об'єднання бізнесу, Група обирає порядок оцінки неконтрольованої частки участі у компанії, що придбається або:

- за справедливою вартістю; або
- за пропорційною часткою вартості ідентифікованих чистих активів компанії, що придбається, які, в більшості випадків, оцінюються за справедливою вартістю.

Зміна частки Групи в дочірньому підприємстві, яка не призводить до втрати контролю обліковується як транзакції з власникам в межах їх частки. Коригування частки меншості базується на пропорційній сумі чистих активів дочірнього підприємства. Коригування гудвілу не відбувається, а також не визнаються доходи і витрати від такої транзакції.

(v) Втрата контролю

При втраті контролю, Групою перестають визнаватися активи і зобов'язання дочірнього підприємства, неконтрольовані частки участі та інші компоненти капіталу, що стосуються дочірнього підприємства. Будь-які доходи або витрати, які виникають при втраті контролю визнаються у звітному періоді. Якщо Група зберігає певну частку в колишній дочірній компанії, тоді така частка вимірюється за справедливою вартістю на день втрати контролю. В подальшому така частка обліковується за методом участі в капіталі.

(г) Функціональна валюта і валюта подання звітності

Статті, включені в фінансову звітність кожної компанії Групи, оцінюються, використовуючи валюту, яка найкраще відображає економічну суть подій і обставин, які притаманні для цієї компанії. Таким чином, функціональною валютою компаній, що зареєстровані в Україні, є українська гривня (грн.). Консолідована фінансова звітність представлена в українській гривні, заокругленій до найближчої тисячі, що є функціональною валютою Групи.

(г) Облікові оцінки і судження, використані в обліковій політиці

Підготовка консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФО вимагає від керівництва застосовувати оцінки, судження та припущення, які впливають на застосування облікової політики і відзвітованих сум активів, зобов'язань, доходів і витрат. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки і припущення, що лежать в основі цих оцінок, переглядаються на постійній основі. Результат перегляду бухгалтерських оцінок визнається в тому періоді, в якому оцінки були переглянуті, і в інших наступних періодах.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(г) Облікові оцінки і судження використанні в обліковій політиці (продовження)

Зокрема, інформація про суттєві аспекти невизначеності оцінок і вирішальні судження при застосуванні облікової політики, які мають найбільш суттєвий ефект на суми, визнані в консолідованій фінансовій звітності, описана в наступних Примітках:

- **Запаси.** Керівництво оцінює необхідність списання вартості запасів до їх чистої вартості реалізації, беручи до уваги ціни, за якими запаси могли б бути продані на звітну дату і цілі, для яких запаси утримуються. Якщо собівартість запасів не може бути повністю відшкодована, Група має визнати витрати для коригування запасів до їх чистої вартості реалізації.
- **Справедлива вартість біологічних активів.** Керівництво оцінює справедливую вартість біологічних активів, використовуючи метод дисконтованих грошових потоків для рогатої худоби і посівів, і ціни на активному ринку для поголів'я свиней, або грошові потоки, які будуть отримані від продажу сільськогосподарської продукції, визначеної за МСБО 41 «Сільське господарство». Справедлива вартість коригується на витрати на продаж. Більш детальну інформацію дивіться в Примітці 3 (е) і Примітці 9.
- **Справедлива вартість сільськогосподарської продукції.** Керівництво визначає справедливую вартість сільськогосподарської продукції, використовуючи ціни на активному ринку, як це визначено МСБО 41 «Сільське господарство». Також витрати на продаж в момент збору врожаю оцінюються і віднімаються від справедливої вартості. Справедлива вартість за мінусом витрат на продаж стає балансовою вартістю запасів на дату їх визнання.
- **Нарахування податків.** Керівництво оцінює суму потенційних податків і штрафів, оцінюючи вірогідність платежу таких податків і штрафів, та застосування діючих нормативних актів податкових органів. Нарахування зберігаються до тих пір, поки не закінчиться термін можливої податкової перевірки (як правило, 3 роки) або раніше, якщо податкова перевірка закінчилась без зауважень. Поточні платежі додаткових податків залежать як від можливості податкових органів оскаржити існуючі домовленості і інтерпретації чинного податкового законодавства, так і від змін в податковому законодавстві в цілому. Якщо роз'яснення податкових органів відрізняються від інтерпретації керівництва, Група буде змушена зробити додаткові нарахування податків і штрафів.

(д) Операції в іноземній валюті

Операції в іноземній валюті переводяться у відповідну функціональну валюту кожного підприємства Групи по обмінному курсу на дату здійснення операції. Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у гривні за обмінним курсом, що діяв на звітну дату.

Доходи або витрати від курсових різниць, що виникають на монетарних статтях, є різницею між амортизованою вартістю в функціональній валюті на початок року, відкоригованою на фактичну ставку відсотка і платежі протягом року, і амортизованою вартістю в іноземній валюті, що перераховується за обмінним курсом, що діяв на кінець року.

Немонетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, які відображені за історичною собівартістю, переводяться в гривню за обмінним курсом, що діяв на дату операції. Курсові різниці, які виникають при переведенні, визнаються у прибутку чи збитку. Основні іноземні валюти для Групи це Євро (EUR) і долар США (USD).

Обмінний курс гривні, використаний при підготовці консолідованої фінансової звітності станом на 31 грудня, є наступним:

Валюта	2019	2018
USD	23.69	27.20
EUR	26.42	32.13

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

На дату підписання цієї консолідованої фінансової звітності 22 травня 2020 обмінний курс є наступним:

UAH 26.77 – USD 1.00

UAH 29.46 – EUR 1.00

3. Суттєві положення облікової політики

Наступні суттєві положення облікової політики були застосовані при підготовці консолідованої фінансової звітності:

(а) Основні засоби

(i) Власні основні засоби

Всі основні засоби відображаються за історичною собівартістю за мінусом накопиченої амортизації. Собівартість включає витрати, які прямо відносяться до придбання активів і будь-які інші витрати, які прямо відносяться до приведення активу до робочого стану, придатного до використання, і витрат на демонтаж і переміщення об'єктів основних засобів, а також відновлення території, на якій вони розташовані. Коли основні компоненти, з яких складається основний засіб, мають різний строк корисної експлуатації, вони обліковуються як окремі об'єкти основних засобів.

Будь-які доходи або витрати, які виникають в результаті вибуття основного засобу (розраховані як різниця між чистими надходження від вибуття і балансовою вартістю) визнаються у прибутку чи збитку.

(ii) Земля

Деякі компанії Групи мають права користування землею, базуючись на довгострокових договорах оренди землі з місцевими державними органами або приватними особами. Група сплачує податок на землю, який розраховується щорічно державою на основі загальної площі землі, якою володіє Група.

(iii) Подальші витрати

Подальші витрати включаються у балансову вартість активу або визнаються як окремий актив, якщо доцільно, тільки тоді, коли існують майбутні економічні вигоди від використання цього активу для Групи і собівартість об'єкту може бути достовірно визначена. Балансова вартість заміненої частини перестає визнаватися у складі активу. Всі інші витрати на ремонт та технічне обслуговування відображаються у складі прибутку або збитку у фінансовому періоді, в якому вони виникли.

(iv) Амортизація

Амортизація розраховується на основі суми, що амортизується, що є собівартістю активу або іншою сумою, що замінює собівартість, за вирахуванням його ліквідаційної вартості. Об'єкти основного засобу амортизуються з моменту, коли вони є придатними для використання або, у випадку із об'єктом будівництва, починаючи із дати, коли об'єкт готовий і введений в експлуатацію.

Амортизація визнається витратами періоду на рівномірній основі протягом очікуваного строку використання кожної частини об'єкту основного засобу, оскільки це максимально відображає використання майбутніх економічних вигід, закладених в активі. Земля не амортизується. Очікувані строки корисної експлуатації активів наступні:

Будівлі і споруди	20-30 років
Машини і обладнання	5-10 років
Транспортні засоби	3-7 років
Офісне обладнання	3-5 років

Методи амортизації, строки корисної експлуатації і залишкова вартість активів переглядаються на кожну звітну дату і, в разі необхідності, коригуються.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(б) Оренда

Група є орендарем деяких активів, зокрема:

- землі;
- машин і обладнання;
- транспортних засобів.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Група визнає активи і зобов'язання для всіх договорів оренди, застосовуючи зазначені в стандарті винятки, що набули чинності з 01 січня 2019 року, використовуючи повний ретроспективний підхід. Договори, які не були ідентифіковані згідно з МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були оцінені на предмет оренди.

Собівартість активу з правом використання охоплює:

- суми первісної оцінки орендного зобов'язання;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;
- будь-які первісні прямі витрати, понесені орендарем; та
- оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення орендованого активу, відновлення місця, на якому він розташований.

Дата початку оренди є датою, з якої активи стають доступними для використання орендарю.

Після дати початку оренди, активи з права користування оцінюються за собівартістю за мінусом накопиченої амортизації та інших витрат від знецінення, і відкоригованих на суму переоцінки зобов'язань по оренді. Активи з права користування, в основному, амортизуються за прямолінійним методом протягом коротшого із строків використання активу або договору оренди. Якщо Група має підстави вважати, що реалізує право викупу активу, активи з права користування амортизуються протягом строку використання такого активу.

Строки корисного використання активів з права користування:

Земля	до 49 років
Машини і обладнання	5-10 років
Транспортні засоби	3-7 років

Строки договорів оренди, що визначені Групою, складаються з:

- невідомого терміну договору оренди;
- періодів, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо орендар обґрунтовано впевнений в тому, що він реалізує таку можливість;
- періодів, які охоплюються можливістю припинити дію оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не реалізує таку можливість.

Зобов'язання по оренді первісно оцінюються за теперішньою вартістю орендних платежів, які не сплачені на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, використовуючи внутрішню ставку запозичення, яка передбачена договором. Кожний лізинговий платіж розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами. Фінансові витрати визнаються витратами у поточному періоді.

Зобов'язання по оренді охоплюють чисту приведену вартість наступних лізингових платежів:

- фіксовані платежі (зокрема й по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-якої кредиторської заборгованості в рахунок заохочення оренди, і
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки, первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(б) Оренда (продовження)

Зобов'язання по оренді в подальшому оцінюються, використовуючи метод ефективної ставки відсотка. Вона переглядається, коли відбувається зміна в майбутніх лізингових платежах, які виникають в результаті зміни індексу чи ставки, і коли відбуваються зміни в оцінках Групи стосовно використання можливості продовження чи припинення дії договору.

Кожен лізинговий платіж розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами на оренду. Фінансові витрати від оренди визнаються витратами протягом періоду дії договору оренди таким чином, щоб представити рівномірно ставку фінансування на залишкову вартість орендного зобов'язання протягом кожного періоду. Група застосувала модель обліку активів з права користування за моделлю собівартості. Активи з права користування амортизуються за прямолінійним методом, а також періодично зменшуються на витрати на знецінення, і, якщо необхідно, коригуються на певні переоцінки зобов'язань по оренді. Коли зобов'язання по оренді переоцінені таким способом, робляться кореспондуючі коригування балансової вартості активів з права користування, чи визнаються як доходи або витрати у звітному періоді, якщо вартість активів з права користування була зменшена до нуля.

Договори можуть містити компоненти, що пов'язані та не пов'язані з орендою.. Група розподіляє компенсацію, визначену в договорі, до орендних і неорендних компонентів, беручи за основу ціну кожного компонента окремо. Лізингові платежі виключають змінні елементи, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, таких як використання енергії, ліміти мото-годин тощо. Такі змінні лізингові платежі не включаються в первісне визнання зобов'язання по оренді, а одразу визнаються у прибутках чи збитках.

Група обрала право не визнавати активи з права користування і зобов'язань з оренди для короткострокових договорів оренди машин, обладнання і транспортних засобів, які мають строк оренди 12 місяців або менше, і оренди малоцінних активів. Платежі, пов'язані із короткостроковою орендою, визнаються витратами звітного періоду на рівномірній основі.

(в) Нематеріальні активи

(i) Гудвіл

Гудвіл, який виник в момент придбання, являє собою перевищення витрат на придбання над справедливою вартістю чистих ідентифікованих активів, і в подальшому оцінених за собівартістю за вирахуванням витрат від знецінення. Якщо перевищення є від'ємним (від'ємний гудвіл), такі витрати одразу визнаються у прибутках чи збитках.

Стосовно об'єктів інвестицій, що обліковуються за методом участі у капіталі, балансова вартість гудвілу входить до складу балансової вартості інвестицій, і будь-які витрати від знецінення розподіляються на балансову вартість такого об'єкту інвестицій в цілому.

(ii) Інші нематеріальні активи

Інші нематеріальні активи, які придбаваються Групою і які мають визначений строк корисної експлуатації, в основному являють собою ліцензовані комп'ютерні програми, і оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації і витрат від знецінення.

(iii) Подальші витрати

Подальші витрати капіталізуються тільки тоді, коли це призводить до виникнення майбутніх економічних вигід, які притаманні цьому активу. Всі інші витрати визнаються у прибутках чи збитках періоду, в якому були понесені.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(в) Нематеріальні активи (продовження)

(vi) Амортизація

Амортизація нараховується на собівартість активу або іншу суму, яка замінює собівартість, за вирахуванням залишкової вартості. Амортизація визнається витратами на прямолінійній основі протягом визначеного строку корисного використання нематеріальних активів, відмінних від гудвілу, з дати, коли вони стали придатними до використання, оскільки це найкраще відображає очікувану вартість використання майбутніх економічних вигід, закладених в цих активах. Оціночний період корисного використання активів наступний:

Програмне забезпечення	3-7 років
Вартість договорів оренди землі, отриманих в результаті об'єднання бізнесу	20 років
Емфітевзис	20-100 років

(г) Інвестиції в асоційовані підприємства

Асоційоване підприємство – це юридична особа, над якою Група має суттєвий вплив, і яке не є ні дочірнім підприємством, ні спільним підприємством. Суттєвий вплив – це право участі в прийнятті рішень в фінансовій і операційній політиці компанії, але це не є контролем або спільним контролем над такими політиками.

Результати діяльності та активи і зобов'язання асоційованої компанії входять до складу цієї фінансової звітності, використовуючи метод участі в капіталі. Використовуючи цей метод, первісно інвестиція в асоційовану компанію визнається в консолідованій фінансовій звітності за собівартістю і потім коригується для того, щоб визначити частку Групи в доходах чи витратах сукупного доходу такого підприємства. Коли частка Групи у витратах перевищує вартість інвестицій Групи в таке асоційоване підприємство (яка включає будь-які довгострокові інвестиції, які по суті є часткою інвестицій Групи), Група зупиняє визнавати її частку в подальших збитках. Також, витрати визнаються тільки в тій мірі, в якій Група має юридичні чи конструктивні зобов'язання або здійснювала платежі від імені асоційованого підприємства.

Інвестиції в асоційовані підприємства обліковуються за методом участі в капіталі починаючи з дати, коли компанія стає асоційованою. Під час здійснення інвестиції в асоційовану компанію, будь-яке перевищення вартості інвестицій над часткою Групи в справедливій вартості чистих активів визнається гудвілом, який включається до балансової вартості інвестиції. Будь-яке перевищення частки Групи в справедливій чистій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань над собівартістю інвестиції, після переоцінки, визнається витратами періоду, в якому відбулось придбання інвестиції.

Вимоги МСБО 36 застосовуються для того, щоб визначити, чи є необхідність визнавати збитки від знецінення у зв'язку із інвестиціями Групи в асоційоване підприємство. Коли необхідно, підприємство тестує на знецінення балансову вартість інвестицій (включаючи гудвіл) відповідно до МСБО 36, як окремий актив, порівнюючи його відновлювальну вартість (більшу із вартості використання і справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж) до її балансової вартості. Будь-які знецінення визнаються витратами періоду, зокрема й гудвіл, який формує частину балансової вартості інвестиції. Будь-яке реверсування збитку від знецінення визнається відповідно до МСБО 36 в тій мірі, в якій збільшується відновлювальна вартість інвестиції.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Інвестиції в асоційовані підприємства (продовження)

Група припиняє використовувати метод участі в капіталі починаючи із дати, коли припиняється її інвестиція в асоційоване підприємство. Коли Група зберігає частку в колишній асоційованій компанії і збережена частка є фінансовим активом, Група вимірює таку частку за справедливою вартістю на дату і справедлива вартість є справедливою вартістю на момент визнання відповідно до МСФО 9. Різниця між балансовою вартістю в асоційоване підприємство на дату, коли зупиняється використання методу за участю в капіталі, і справедлива вартість утримуваної частки і будь-які надходження від вибуття частки в асоційоване підприємство входять до складу визнання результату вибуття асоційованої компанії. Також Група обліковує всі попередньо визнанні в сукупному доході результати, які стосуються такої інвестиції на такій самій основі, якби така асоційована компанія безпосередньо вибула відповідні активи чи зобов'язання. Отже, якщо прибуток чи збиток, попередньо визнані в іншому сукупному прибутку асоційованим або спільним підприємством, буде перекласифіковано в прибуток чи збиток при вибутті відповідних активів чи зобов'язань, Група перекласифікує прибуток чи збиток від власного капіталу в прибуток чи збиток (як коригування внаслідок перекласифікації), коли асоційоване або спільне підприємство втрачає спільний контроль за суб'єктом господарювання.

Якщо Група зменшує її частку в асоційованому підприємстві, але Група продовжує використовувати метод участі в капіталі, Група рекласифікує в звіт про фінансові результати пропорційно доходу або витрати, які були попередньо визнані в сукупному доході до зменшення в частці володіння, якщо такий дохід або витрати були б рекласифіковані в звіт про фінансові результати при вибутті відповідних активів чи зобов'язань. Коли підприємство Групи здійснює транзакції з асоційованим підприємством Групи, доходи і витрати, які виникають в результаті таких транзакцій з асоційованим підприємством визнають в консолідованій фінансовій звітності Групи тільки в тій мірі, в якій частка в асоційованому підприємстві не відноситься до Групи.

(г) Фінансові інструменти

(і) Фінансові активи

Первісне визнання і оцінка

Фінансові активи класифікуються, при первісному визнанні, відповідно як такі, що надалі оцінюються за амортизованою вартістю (АВ), за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСК) або за справедливою вартістю через звіт про фінансовий результат (СВЗФР). Всі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, у випадку, якщо фінансовий актив не визнається за справедливою вартістю, через звіт про фінансові результати, транзакційні витрати, які відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною транзакції.

Фінансові активи – класифікація і подальше вимірювання – бізнес модель

Бізнес-модель показує, як Група керує активами для того, щоб згенерувати грошові потоки – чи є метою Групи: (і) повністю отримати контрактні грошові потоки від активів («утримувати для отримання контрактних грошових потоків»), або (ii) для отримання як контрактних грошових потоків, так і грошових потоків, які виникають від продажу активів («утримувати для отримання контрактних грошових потоків і продажу») або, якщо нічого із пунктів (і) і (ii) не підходить, фінансові активи класифікуються як «інша» бізнес модель і вимірюються через СВІСК.

Бізнес модель, що визначена для групи активів (на портфельному рівні), базується на всіх відповідних доказах про діяльність, яку Група застосовує для досягнення цілей визначених для групи активів, які є в наявності на дату оцінки. Фактори, які розглядаються Групою при визначенні бізнес моделі, охоплюють цілі і склад портфелю, минулий досвід стосовно того, як грошові потоки для відповідних грошових активів були отримані, як вимірюються і управляються ризики, як оцінюється ефективність активів і яку винагороду отримує керівництво.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Фінансові інструменти (продовження)

Фінансові активи – класифікація і подальше вимірювання – характеристика грошових потоків

Коли бізнес моделлю є утримування активів для отримання контрактних грошових потоків і продажу, Група оцінює чи грошові потоки повністю представляють основну суму і відсотки («ОСВ»). Фінансові активи з вбудованим деривативами розглядаються в повному обсязі, під час визначення чи їх грошові потоки відповідають визначенню ОСВ. Роблячи таку оцінку, Група визначає, чи контрактні грошові потоки відповідають базовим умовам позички, наприклад відсотки включають тільки компенсацію за кредитний ризик, вартість грошей в часі, інші базові умови ризику і прибутку.

Якщо контрактні умови, які підлягають впливу ризику або волатильності, які не відповідають базовим умовам кредитної угоди, фінансові активи класифікуються і вимірюються через СВІСК. ОСВ оцінка виконується на момент первісного визнання і в подальшому не переоцінюються.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються як активи:

- за амортизованою вартістю (АВ);
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСК);
- за справедливою вартістю через звіт про фінансові результати (СВЗФР).

Фінансові активи, які в подальшому вимірюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі фінансові активи в подальшому вимірюються за амортизованою вартістю, використовуючи ефективну ставку відсотка, за мінусом витрат на знецінення. Після первісного визнання, резерв на очікувані кредитні збитки («ОКЗ») визнається для фінансових активів вимірюваних за АВ, з визнанням збитків в обліку. Фінансові активи Групи, які є предметом до нарахування очікуваних кредитних збитків, представлені торговою і іншою дебіторською заборгованістю, короткостроковими депозитами і грошовими коштами. Група визначає ОКЗ і визнає чистий результат від знецінення для фінансових активів на кожну звітну дату.

Група не має фінансових активів, які оцінюються через СВІСК або через СВЗФР станом на 31 грудня 2019 року і 31 грудня 2018 року.

Фінансові активи – припинення визнання

Група припиняє визнавати фінансові активи, коли (а) активи викуплені або права на контрактні зобов'язання від активів закінчилися; або (б) Група передала права на отримання коштів від фінансових активів; або заключила угоду: (і) передаючи всі ризики і винагороди, пов'язані із володінням такими активами; або (ii) не передала і не утримує всі ризики і винагороди, пов'язані із володінням такими активами, але вже не утримує контроль над такими активами.

Контроль вважається утримуваним, якщо контрагент не має практичної можливості продати актив в усій повноті непов'язаній третій стороні без потреби накладання додаткових обмежень на продаж.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Фінансові інструменти (продовження)

(ii) Фінансові зобов'язання – категорії вимірювання

Фінансові зобов'язання в подальшому вимірюються за АВ.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання

Фінансові зобов'язання припиняються визнаватися, коли вони вичерпалися (наприклад, коли зобов'язання, зазначене в угоді, погашене, скасоване або закінчилось).

(д) Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість – це ціна, яка б була отримана при продажі активів або слачена за передачу зобов'язання при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості базується на припущенні, що операція продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- на основному ринку для такого активу чи зобов'язання; або
- за відсутності основного ринку, на ринку, який найбільше притаманний такому активу чи зобов'язанню.

Основний або найбільш притаманний ринок має бути доступним для Групи.

Справедлива вартість активу чи зобов'язання оцінюється, використовуючи припущення, що учасники ринку діють в своїх економічно найкращих інтересах при визначенні ціни для активу чи зобов'язання.

Оцінка справедливої вартості нефінансових активів враховує можливість учасників ринку генерувати економічні вигоди, максимально корисно використовуючи актив або продаючи його іншому учаснику ринку, який би максимально корисно використав такий актив.

Група використовує техніку оцінки, яка доцільна в умовах і для якої необхідна інформація є наявна для оцінки справедливої вартості, використовуючи відповідні доступні припущення і мінімізуючи використання недоступних припущень.

Всі активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю або розкриті у фінансовій звітності, класифікуються відповідно до ієрархії справедливої вартості, описаної нижче, базуючись на найнижчому рівні припущень, які є суттєвими для визначення справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 – ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки;
- Рівень 2 – вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; і
- Рівень 3 - вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які визнаються в фінансовій звітності на постійній основі, Група визначає чи відбулось переміщення між Рівнями в ієрархії під час перегляду категорій (базуючись на найнижчому рівні припущень, які є суттєвими для визначення справедливої вартості в цілому) вкінці кожного звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(е) Біологічні активи

Група класифікує поля з посівами і тваринництво як біологічні активи. Біологічні активи визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Зміна вартості біологічних активів визнається у звіті про фінансові результати. До складу витрат на продаж входять всі витрати, які були б необхідні для продажу активів.

(i) Тваринництво

Тваринництво Групи складається з рогатої худоби для відновлення стада, корів, утримуваних для виробництва молока, і свиней для виробництва м'яса.

Справедлива вартість рогатої худоби визначається на основі розрахунку дисконтованих грошових потоків.

Справедлива вартість свиней визначається на основі вартості м'яса свинини.

(ii) Поля під посівами

Справедлива вартість полів під посівами визначається на основі грошових потоків, які будуть отримані від продажу зібраного врожаю враховуючи майбутні витрати і ризики, які будуть притаманні в процесі трансформації.

Група класифікує біологічні активи як поточні і довгострокові в залежності від середнього строку життя кожного виду біологічних активів.

Беручи до уваги вимоги МСБО 41 і для того, щоб мати порівнювальну інформацію із іншими сільськогосподарськими компаніями, було вирішено представити виробничі витрати у Примітці 9 до біологічних активів і виключити цю інформацію із Примітки 20 «Собівартість» для того, щоб не дублювати інформацію, яка є однаковою за своєю суттю.

(є) Запаси

Запаси вимірюються за меншою з двох величин: собівартістю та чистою вартістю реалізації.

Собівартість запасів базується на принципі перше надходження - перший видаток (ФІФО) і включає витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. Собівартість сільськогосподарської продукції, перенесеної із біологічних активів, оцінюється за її справедливою вартістю в момент збору врожаю за вирахуванням витрат на продаж.

У випадку виробництва запасів і незавершеного виробництва, витрати включають відповідну частку загальновиробничих витрат, розподілену на основі нормальної операційної потужності.

Чиста вартість реалізації – це оцінювана ціна реалізації при звичайній операційній діяльності за вирахуванням витрат на доробку і продаж.

(ж) Сільськогосподарська продукція

Група класифікує зібраний врожай як сільськогосподарську продукцію. Сільськогосподарська продукція, зібрана із біологічних активів, оцінюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж в момент збору врожаю. В подальшому така вартість і є собівартістю при застосуванні МСБО 2 «Запаси» або іншого застосовного стандарту.

(з) Аванси постачальникам

Аванси постачальникам оцінюються за собівартістю за вирахуванням витрат від знецінення.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(и) Знецінення

(i) Фінансові активи

Група розраховує очікувані кредитні збитки (ОКЗ) і визнає чисті витрати від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Група застосовує, відповідно до МСФЗ 9, спрощений підхід для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує розрахунок очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового інструменту до всієї торгової дебіторської заборгованості. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії фінансового інструменту є ОКЗ, які є результатом від всіх можливих подій дефолту протягом строку існування фінансового інструменту. Оцінка ОКЗ відображає: (i) об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей в часі і (iii) обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

На кожну звітну дату Група оцінює чи балансова вартість активів, оцінюваних за собівартістю, має ознаки знецінення. Фінансовий актив має ознаки знецінення, якщо відбулися одна або більше подій, що мають визначаючий вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Докази, які свідчать про те, що фінансовий актив знецінений, містять наступну доступну інформацію:

- суттєві фінансові труднощі у позичальника;
- порушення умов контракту, таких як дефолт;
- є вірогідність, що позичальник увійде у процедуру банкрутства.

(ii) Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів інших, ніж запаси і біологічні активи, переглядається на кожну звітну дату для того, щоб визначити чи є індикатори, які свідчать про знецінення. Якщо існують такі індикатори, тоді визначається відшкодовувана вартість активу. Для гудвілу і нематеріальних активів, які мають визначений строк корисного використання або які ще не доступні, для визначення відшкодовуваної вартості оцінка робиться на кожну звітну дату.

Витрати від знецінення визнаються тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує відшкодовувану вартість. Одиниця, що генерує грошові потоки, це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які в достатній мірі незалежні від інших груп активів. Витрати від знецінення визнаються витратами періоду. Витрати від знецінення, які стосуються одиниць, що генерують грошові потоки, спочатку розподіляються таким чином, щоб зменшити вартість гудвілу, який стосується цієї одиниці, і вже потім зменшує балансову вартість активів в цій групі на пропорційній основі.

Відшкодовувана вартість активу або одиниці, що генерує грошові потоки, є більшою із її вартості використання і справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. При визначенні вартості використання очікувані майбутні грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості, використовуючи ставку дисконтування (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризику, притаманні активу.

Активи групи не генерують окремі грошові потоки. Якщо є ознаки того, що активи мають бути знецінені, тоді відшкодовувана вартість визначається для одиниці, що генерує грошові потоки, до якої належать активи.

Витрати від знецінення гудвілу не відновлюються. По відношенню до інших витрат від знецінення активів, визнаних в попередніх періодах, на кожну звітну дату оцінюються індикатори, чи витрати збільшились, зменшались або вже не існують. Витрати від знецінення сторнуються, якщо були зміни в оцінках, які використовувались при визначенні відшкодовуваної вартості. Витрати від знецінення сторнуються тільки в розмірі, в якому балансова вартість активу не буде перевищувати вартість активу за мінусом накопиченої амортизації, якби знецінення не відбувалося.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(і) Забезпечення

Забезпечення визнаються, якщо в результаті минулих подій у Групі виникли юридичні чи контрактні зобов'язання, які можуть бути достовірно оцінені і існує вірогідність відтоку майбутніх економічних вигід, які будуть потрібні для того, щоб погасити зобов'язання. Забезпечення розраховуються шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків, використовуючи ставку дисконтування (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризиків, які притаманні цьому зобов'язанню.

(ї) Державні субсидії

Законодавство України передбачає низку різноманітних державних субсидій і податкових вигід для компаній, які задіяні в аграрній галузі. Вище зазначені субсидії і подібні привілеї визначаються Верховною Радою (Парламентом) України і регулюються Кабінетом міністрів України, а також місцевими адміністраціями.

Державні субсидії первісно визнаються в звіті про фінансовий стан як відстрочені доходи, якщо є обґрунтована впевненість, що вони будуть отримані, і що Група буде відповідати вимогам, необхідним для отримання цих субсидій. Субсидії визнаються як інші операційні доходи на систематичній основі в тому періоді, в якому вони отримані.

Субсидії, які стосуються активів, визнаються відстроченими доходами і систематично визнаються доходами періоду протягом строку корисного використання активу.

(і) Державні субсидії, які стосуються вирощування сільськогосподарської продукції

Розміри таких субсидій визначаються на основі сум, передбачених в Державному бюджеті для такого виду субсидій у відповідному році. Розподілення цих сум проводиться уповноваженими державними органами. Суми відшкодування визначаються на основі різних факторів, таких як: площа посівів, сума і якість придбаної рогатої худоби тощо.

(ii) Часткова компенсація фінансових витрат та інші субсидії

Компанії Групи також можуть отримувати частину державних субсидій як частину відшкодування відсотків на кредити, отримані компаніями. Сума субсидій на відшкодування відсотків може бути надана в межах сум, передбачених в Державному бюджеті для такого типу субсидій на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів.

Група отримує відшкодування за різноманітними державними програмами за придбання сільськогосподарської техніки, виробленої в Україні, страхування посівів і витрати на добрива, що вироблені в Україні. Виробники сільськогосподарської продукції мають витримати певні критерії, для того, щоб мати змогу отримати такі субсидії.

(й) Податок на прибуток

Компанії Групи (окрім ТОВ «Бен Агро») задіяні у сільськогосподарському виробництві і звільнені від сплати податку на прибуток. Такі компанії оперують в межах спрощеного податкового режиму, який дозволяє сплачувати фіксований податок розрахований в 2019 році як 0,95% вартості землі, яка використовується у сільському господарстві і визначається державними органами влади (2018: 0,95%). Для того, щоб відповідати вимогам спрощеного режиму і отримати статус платника сільськогосподарського податку, підприємство повинно бути залучено у сільськогосподарське виробництво, і дохід від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва має перевищувати 75% загальних продажів підприємства.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(к) Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Група визнає дохід від реалізації від наступних основних джерел:

- продаж сільськогосподарської продукції, як-от: пшениця, ячмінь, ріпак, соняшник, цукровий буряк, морква, цибуля і т.д.;
- продаж біологічних активів, як-от свині;
- продаж молока і цукру;
- продаж запасних частин до сільськогосподарської техніки.

Дохід від реалізації є доходом, який виникає в ході звичайної діяльності Групи. Дохід від реалізації товарів визнається в момент, коли контроль над товарами переданий, а саме коли товари доставлені до покупця і покупець має повне право розпоряджатися товарами і не існує невиконаних зобов'язань, які могли б впливати на отримання покупцем товару. Передача відбувається тоді, коли товари доставлені у визначене місце призначення, ризики старіння і знецінення товару передані покупцю, і покупець прийняв товари відповідно до контракту, або строки повернення товару минули, або Група має об'єктивні докази того, що всі критерії отримання товару були виконані.

Дохід від контрактів із покупцями визнається в сумі ціни операції за вирахуванням знижок, повернень і податку на додану вартість, експортного мита і інших подібних обов'язкових платежів. Ціною операції є сума відшкодування, яку розраховує отримати Група в обмін на передачу контролю над товарами або послуги покупцям, виключаючи суми, отримані від імені третьої сторони і платежі покупцем перевищують один рік. Як наслідок, Група не робить коригування ціни операції на вартість грошей в часі.

(л) Фінансові доходи і витрати

Фінансові доходи складаються із:

- Доходів по відсоткам від інвестованих коштів;
- Доходів від дивідендів; і
- Доходів від курсових різниць, які виникли по кредитах і інших транзакцій, зазначених вище.

Дохід по відсоткам визнається за методом нарахування, використовуючи ефективну ставку відсотка. Дохід від дивідендів визнається на дату, коли в Групі виникли права на отримання таких платежів.

Фінансові витрати складаються із:

- Витрат по відсоткам по кредитах; Курсових різниць, пов'язаних із кредитами в іноземній валюті;
- Витрат від знецінення фінансових активів, за вирахуванням витрат від знецінення торгової і іншої дебіторської заборгованості, які визнані у складі інших операційних витрат

(м) Згортання

Фінансові активи і зобов'язання згортаються і чисті суми визнаються у консолідованій фінансовій звітності тільки тоді, коли є юридичне право на згортання таких сум, і є намір одночасно закрити активи і зобов'язання на чистій основі.

(н) Припинена діяльність

Припинена діяльність є частиною бізнесу, що представляє окрему основну ланку бізнесу або географічну територію операцій, які вибули або які утримуються для продажу, або є дочірньою компанією, придбаною виключно з метою перепродажу. Класифікація припиненої діяльності відбувається, коли відбулось вибуття або коли діяльність відповідає критеріям, як активи утримувані для продажу, якщо таке відбувається раніше. Коли діяльність класифікується як припинена діяльність, подається порівняльний звіт про сукупний дохід, який показує результати, за умови, що припинена діяльність вже відбулась у порівняльному періоді. Група не має операцій, що класифікуються як діяльність, що зупиняється на кінець звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(о) Нові та змінені МСФО стандарти, які вступили в дію в поточному році

Наступні змінені стандарти почали діяти починаючи з 01 січня 2019 року, але не мали суттєвого впливу на Групу:

- КТМФЗ 23 «Невизначеність щодо підходів до податку на прибуток» (випущено 7 червня 2017 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- «Особливості передплати із негативним відшкодуванням» – поправки до МСФЗ 9 (випущено 12 жовтня 2017 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- Поправки до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» (випущено 12 жовтня 2017 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- Щорічні удосконалення МСФЗ (цикл 2015-2017 років) – зміни до МСФЗ 3, МСФЗ 11, МСБО 12 і МСБО 23 (випущено 12 грудня 2017 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).
- Поправки до МСБО 19 «Планові поправки, скорочення або врегулювання» (випущено 7 лютого 2018 року і набрано чинності для річної звітності за період, починаючи з 01 січня 2019 року).

Також було прийнято МСФЗ 16 «Оренда», починаючи з 1 січня 2019 року з використанням повного ретроспективного підходу.

(п) Нові і переглянуті МСФО Стандарти, які випущені, але ще не вступили в дію

МСФО 17 Страхові Контракти

Новий стандарт визначає принципи для визнання, оцінки, представлення і розкриття страхових контрактів і замінює МСФЗ 4 «Страхові контракти». Стандарт визначає Загальну модель, яка модифікована для страхових контрактів з умовами прямої участі, описаної як Підхід до змінної плати. Загальна модель є спрощеною, якщо задовольняються певні умови виміру зобов'язання для залишкового покриття, використовуючи Підхід Розподілу Премії. Загальна модель буде використовувати поточні припущення для визначення суми, часу і невизначеності майбутніх грошових потоків і буде явно вимірювати витрати такої невизначеності, беручи до уваги ринкові ставки відсотка і вплив можливостей і гарантій страхувальників. Застосування Стандарту ймовірно принесе суттєві зміни до процесів і систем підприємства і потребуватиме більше координаційних зусиль між різними функціями бізнесу, зокрема й фінанси, актуарні розрахунки і ІТ. Стандарт вступає в дію, починаючи із 01 січня 2021 року. Він буде застосовуватися ретроспективно, якщо це доцільно, в іншому випадку модифікований підхід або підхід по справедливій вартості буде дозволено до застосування. Керівництво Групи не вважає, що застосування Стандарту в майбутньому матиме вплив на консолідовану фінансову звітність Групи.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(п) Нові і переглянуті МСФО Стандарти, які випущені, але ще не вступили в дію (продовження)

- **МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 28 (зміни) «Продаж або внесок активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством»**

Зміни до МСФЗ 10 і МСБО 28 пов'язані із ситуаціями, коли відбувається продаж або внесок активів між інвестором і його асоційованим або спільним підприємством. Зміни, зокрема, вказують, що доходи або витрати від втрати контролю над дочірнім підприємством, яке не містить бізнес-складової в операції із асоційованим або спільним підприємством, яке обліковується використовуючи метод участі в капіталі, визнаються у фінансових результатах материнської компанії, тільки в тій мірі, яка не відноситься до частки інвестора в такому асоційованому або спільному підприємстві. Подібно, доходи або витрати, які є результатом переоцінки інвестицій, утримуваних в іншу дочірню компанію (яка стала асоційованим або спільним підприємством, які обліковуються за методом участі в капіталі) по справедливій вартості, визнаються в колишній материнській компанії в доходах і витратах тільки в мірі, яка не відноситься до частки інвестора в нове асоційоване або спільне підприємство. Початкова дата застосування ще не встановлена Радою МСФЗ, однак дострокове застосування цієї правки дозволено. Керівництво Групи не передбачає, що застосування цих правок може мати вплив на консолідовану звітність Групи.

- **Інші Зміни**

Зміни	Дійсні для річного періоду або пізніше починаючи з
Зміни до МСБО 1 – Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових	1 січня 2022
Зміни до МСБО 1 і МСБО 8: Визначення поняття матеріали	1 січня 2020
Зміни до МСФЗ 3 Об'єднання бізнесу	1 січня 2020
Зміни до МСФЗ 9, МСБО 39 і МСФЗ 17: Реформа базової процентної ставки	1 січня 2020
Зміни Концептуальної основи фінансової звітності	1 січня 2020

Керівництво Групи передбачає, що застосування цих Стандартів і Інтерпретацій не буде мати суттєвого ефекту на консолідовану фінансову звітність Групи в майбутніх періодах.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Коригування і рекласифікація

Таблиця нижче показує коригування, визнані індивідуально для кожної статті звітності станом на 1 січня 2018 року, 31 грудня 2018 року і 31 грудня 2019 року, як результат застосування МСФЗ 16, МСФЗ 9, змін в обліковій політиці, пов'язаних із оцінкою основних засобів, та змін в класифікації. Статті звітності, які не були змінені, в даній таблиці не відображено. Як результат, розкриті проміжні підсумки і підсумки не можуть бути перераховані по наведених сумах.

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (витяг)

	Прим.	Станом на 31 грудня 2018 (як було наведено спочатку)	Зміни в класифікації	Застосування МСФЗ 16	Зміни в обліковій політиці по обліку основних засобів	Перегляд застосування МСФЗ 9	Станом на 31 грудня 2018 (відкоригований)
Довгострокові активи							
Основні засоби	5	595,427	-	(57,250)	(162,622)	-	375,555
Активи з права користування	6	-	-	443,508	-	-	443,508
Всього активів		1,108,710	-	386,258	(162,622)	-	1,332,346
Капітал							
Дооцінка		127,995	-	-	(127,995)	-	-
Нерозподілений прибуток		365,968	-	(66,430)	(32,479)	(31,290)	235,769
Капітал, що належить власникам		502,928	-	(66,430)	(160,474)	(31,290)	244,734
Неконтрольована частка участі	13	22,785	-	(16)	(2,148)	-	20,621
Всього капітал		525,713	-	(66,446)	(162,622)	(31,290)	265,355
Довгострокові зобов'язання							
Кредити		283,130	(39,869)	-	-	-	243,261
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди	16	-	39,869	384,794	-	-	424,663
Інші довгострокові зобов'язання	17	33,827	-	-	-	31,290	65,117
		335,048	-	384,794	-	31,290	751,132
Поточні зобов'язання							
Кредити		194,728	(5,169)	-	-	-	189,559
Поточні зобов'язання з фінансової оренди	16	-	5,169	67,911	-	-	73,080
Всього зобов'язання		582,997	-	452,704	-	31,290	1,066,991
Всього капітал і зобов'язання		1,108,710	-	386,258	(162,622)	-	1,332,346

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Коригування і рекласифікація (продовження)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (витяг)

Прим.	Станом на 31 грудня 2017 (як було наведено спочатку)	Зміни в класифікації	Застосування МСФЗ 16	Зміни в обліковій політиці по обліку основних засобів	Станом на 31 грудня 2017 (відкоригований)
Довгострокові активи					
Основні засоби	560,143	-	-	(181,468)	378,675
Активи з права користування	-	-	307,130	-	307,130
Всього активів	994,941	-	307,130	(181,468)	1,120,603
Капітал					
Дооцінка	148,989	-	-	(148,989)	-
Нерозподілений прибуток	321,077	-	(167,386)	(32,478)	121,213
Капітал, що належить власникам	479,031	-	(167,386)	(181,468)	130,177
Всього капітал	482,396	-	(167,386)	(181,468)	133,542
Довгострокові зобов'язання					
Кредити	209,290	(4,268)	-	-	205,022
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди	-	4,268	406,606	-	410,874
Поточні зобов'язання					
Кредити	239,509	(7,236)	-	-	232,273
Поточні зобов'язання з фінансової оренди	-	7,236	67,910	-	75,146
Всього зобов'язання	512,545	-	474,516	-	987,061
Всього капітал і зобов'язання	994,941	-	307,130	(181,468)	1,120,603

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Коригування і рекласифікація (продовження)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД (витяг)

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року	Прим.	2018 (як було наведено спочатку)	Зміни в класифікації	Застосування МСФЗ 16	Зміни в обліковій політиці по обліку основних засобів	Перегляд застосування МСФЗ 9	2018 (відкоригований)
Дохід від зміни справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	19	65,251	-	38,819	2,637	-	106,707
Загальний прибуток		152,688	-	38,819	2,637	-	194,144
Адміністративні витрати	21	(35,045)	-	-	1,044	-	(34,001)
Чисті інші операційні доходи і витрати		20,727	(20,727)	-	-	-	-
Інші операційні доходи	23	-	12,677	-	8,357	-	21,034
Інші операційні витрати	24	-	(13,335)	-	3,746	-	(9,589)
Операційний прибуток		101,640	(21,385)	38,819	15,784	-	134,858
Чисті фінансові доходи і витрати	25	(56,620)	-	(48,653)	-	1,391	(103,882)
Чисті витрати від курсових різниць		-	21,385	-	-	(32,681)	(11,296)
Прибуток до оподаткування		45,020	-	(9,834)	15,784	(31,290)	19,680
Чистий прибуток		45,020	-	(9,834)	15,784	(31,290)	19,680

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Коригування і рекласифікація (продовження)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД (витяг)

За рік, що закінчився 31 грудня 2017 року	2017 (як було наведено спочатку)	Зміни в класифікації	Застосування МСФЗ 16	Зміни в обліковій політиці по обліку основних засобів	2017 (відкоригований)
Дохід від зміни справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	(11,425)	-	32,733	2,637	23,945
Загальний прибуток	144,613	-	32,733	2,637	179,983
Адміністративні витрати	(26,026)	-	-	1,044	(24,982)
Чисті інші операційні доходи і витрати	(17,816)	17,816	-	-	-
Інші операційні доходи	-	8,512	-	-	8,512
Інші операційні витрати	-	(11,608)	-	-	(11,608)
Операційний прибуток	75,797	14,720	32,733	3,681	126,931
Чисті фінансові доходи і витрати	(33,589)	-	(38,580)	-	(72,169)
Чисті витрати від курсових різниць	-	(14,720)	-	-	(14,720)
Прибуток до оподаткування	42,208	-	(5,847)	3,681	40,042
Чистий прибуток	42,208	-	(5,847)	3,681	40,042

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Перерахунок і рекласифікація (продовження)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (витяг)

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року	Прим.	2018 (як було наведено спочатку)	Зміни в класифікації	Застосування МСФЗ 16	Зміни в обліковій політиці по обліку основних засобів	Перегляд застосування МСФЗ 9	2018 (відкоригований)
Прибуток до оподаткування		45,020	-	(9,834)	15,784	(31,290)	19,680
<i>Відкоригований на</i>							
Амортизацію	5,6,8	79,811	-	30,789	(3,681)	-	106,919
Зміну у справедливій вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції		(65,251)	-	(38,819)	(2,637)	-	(106,707)
Витрати по фінансовій оренді	25	8,280	-	47,261	-		55,541
Курсові різниці		(21,385)	-	-	-	32,681	11,296
Списання основних засобів	24	2,914	-	-	(2,914)	-	-
(Дохід)/Збиток від продажу основних засобів	23,24	832	-	-	(9,189)	-	(8,357)
<i>Зміни в робочому капіталі:</i>							
Кредиторська заборгованість		51,618	91,814	(23,254)	-	(4,897)	115,281
Державні дотації отримані		-	28,680	-	-	-	28,680
Чистий рух грошей від операційної діяльності		85,826	120,494	6,143	(2,637)	(3,506)	206,321
Фінансова оренда		-	(97,100)	-	-	-	(97,100)
Державні субсидії		23,394	(23,394)	-	-	-	-
Чистий рух грошей від фінансової діяльності		(797)	(120,494)	-	-	-	(121,291)
Чисте зменшення грошових коштів і їх еквівалентів		(10,475)	-	6,143	(2,637)	(3,506)	(10,475)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Перерахунок і рекласифікація (продовження)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (витяг)

За рік, що закінчився 31 грудня 2017 року	2017 (як було наведено спочатку)	Зміни в класифікації	Застосування МСФЗ 16	Зміни в обліковій політиці по обліку основних засобів	2017 (відкоригований)
Прибуток до оподаткування	42,208	-	(5,847)	3,681	40,042
<i>Відкоригований на</i>					
Амортизацію	69,971	-	22,429	(3,681)	88,719
Зміну у справедливій вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	11,425	-	(32,733)	(2,637)	(23,945)
<i>Зміни в робочому капіталі:</i>					
Кредиторська заборгованість	(28,254)	-	18,787	-	(9,467)
Чистий рух грошей від операційної діяльності	141,543	-	2,637	(2,637)	141,543
Чисте зменшення грошових коштів і їх еквівалентів	(9,913)	-	2,637	(2,637)	(9,913)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Коригування і рекласифікація (продовження)

МСФЗ 16 «Оренда»

Як зазначено вище в Примітці 3 (о), Група застосувала МСФЗ 16 «Оренда» використовуючи повний ретроспективний підхід. При застосуванні МСФЗ 16, Група визнала зобов'язання по оренді, яка раніше була класифікована як операційна оренда, дотримуючись вимог МСБО 17 «Оренда». Контракти, які раніше не були ідентифіковані як такі, що містять ознаки оренди згідно з МСБО 17 і КТМФЗ 4 не переглядалися чи містили вони оренду. Також активи, які попередньо класифікувалися як фінансова оренда відповідно до вимог МСБО 17 і представлені в складі основних засобів, були рекласифіковані до складу Активів з прав користування. Ці зобов'язання були оцінені в сумі теперішньої вартості орендних платежів, належних до сплати, продисконтованих за середньозваженою ставкою запозичень Групи. Середньозважена ставка, яка була застосовувана до зобов'язань по оренді, становить 10,44%.

МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках і помилки»

Керівництво Групи переконане, що модель визнання основних засобів по собівартості краще представляє вартість основних засобів, тому було вирішено змінити облікову політику Групи і почати вимірювати основні засоби Групи за собівартістю. Ефект змін в обліковій політиці на консолідовану фінансову звітність Групи показано вище.

МСФО 9 «Фінансові інструменти»

Керівництво Групи вирішило переглянути підхід і припущення до оцінки активів і зобов'язань Групи. Суттєвий ефект, який мав вплив на зобов'язання Групи, наведено вище.

Зміни в класифікації для цілей презентації

Консолідований звіт про фінансовий стан

Станом на 31 грудня 2018 року і на 1 січня 2018 року, Група рекласифікувала зобов'язання по оренді (довгострокову і поточну частину), які були попередньо включені до складу статті «Кредити», в окрему статтю «Зобов'язання» з фінансової оренди. Рекласифікація мала нульовий ефект в цілому на поточні і довгострокові зобов'язання.

Консолідований звіт про сукупний дохід

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року і 31 грудня 2017 року, інші доходи і витрати, які попередньо були представлені в статті «Інші операційні доходи і витрати (чисті)», були розділені на статті: «Інші операційні доходи», «Інші операційні витрати», «Чистий результат курсових різниць». Рекласифікація не має жодного ефекту на капітал Групи.

Консолідований звіт про рух грошових коштів.

Група рекласифікувала грошові кошти, отримані як державні субсидії із фінансової діяльності в операційну діяльність. Також грошові платежі по основній сумі боргу зобов'язань по оренді рекласифіковані з операційної у фінансову діяльність.

Група вважає, що зміни, які описані вище, забезпечують більш достовірну і доцільну інформацію. Зміни було внесено ретроспективно, а порівняльні дані було відкориговано.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

5. Основні засоби

	Земля	Будівлі	Машини і обладнання	Транспортні засоби	Офісне і інше обладнання	Незавершене будівництво	Всього
За собівартістю							
На 1 січня 2018	729	107,286	304,084	9,059	12,879	106,274	540,311
Надходження	1,394	241	13,287	636	9,378	28,457	53,393
Вибуття	-	(681)	(9,073)	(126)	(410)	-	(10,290)
Переведення з незавершеного будівництва	-	46,073	46,146	-	982	(93,201)	-
Переведення активів з прав користування в основні засоби	-	-	660	708	-	-	1,368
На 31 грудня 2018	2,123	152,919	355,104	10,277	22,829	41,530	584,782
Надходження	760	46	11,975	3,241	3,527	41,446	60,995
Вибуття	-	-	(12,902)	(76)	(80)	-	(13,058)
Переведення з незвершеного будівництва	-	59,487	8,753	-	-	(68,240)	-
Переведення активів з прав користування в основні засоби	-	-	15,617	2,310	-	-	17,927
На 31 грудня 2019	2,883	212,452	378,547	15,752	26,276	14,736	650,646
Амортизація і знецінення							
На 1 січня 2018	-	(25,225)	(114,769)	(5,242)	(6,618)	-	(151,854)
Амортизаційні витрати	-	(7,219)	(52,030)	(1,114)	(3,613)	-	(63,976)
Вибуття	-	226	7,127	126	229	-	7,708
Переведення накопиченої амортизації активів з прав користування	-	-	(550)	(555)	-	-	(1,105)
На 31 грудня 2018	-	(32,218)	(160,222)	(6,785)	(10,002)	-	(209,227)
Амортизаційні витрати	-	(11,063)	(58,444)	(1,453)	(5,665)	-	(76,625)
Вибуття	-	129	7,770	76	1	-	7,976
Переведення накопиченої амортизації активів з прав користування	-	-	(14,321)	(1,834)	-	-	(16,155)
На 31 грудня 2019	-	(43,152)	(225,217)	(9,996)	(15,666)	-	(294,031)
Чиста балансова вартість							
На 31 грудня 2018	2,123	120,701	194,882	3,492	12,827	41,530	375,555
На 31 грудня 2019	2,883	169,300	153,330	5,756	10,610	14,736	356,615

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

5. Основні засоби (продовження)

Підхід до оцінки за моделлю собівартості забезпечує визначення вартості, використовуючи економічний принцип, що покупець заплатить за актив не більше, ніж вартість отримання активу подібного використання шляхом придбання або будівництва. Керівництво Групи вирішило обрати модель оцінки основних засобів за собівартістю, оскільки це дає більш достовірну інформацію щодо вартості основних засобів.

Рішення було прийнято, ґрунтуючись на п'ятирічному досвіді використання Групою моделі переоцінки. Вид бізнесу, підхід до використання нерухомості, сільськогосподарської техніки і транспортних засобів, застосовувані строки корисного використання активів дають більш правильну і точну інформацію стосовно вартості основних засобів Групи.

У вищенаведених примітках Група представила порівняльну інформацію для 2018 року так, якби вона використовувала модель оцінки основних засобів по собівартості в минулому періоді. Всі необхідні коригування, пов'язані із змінами в підході до визнання вартості основних засобів, були зроблені в 2018 році для того, щоб коректно показати порівняльну інформацію.

Зміна підходу до оцінки основних засобів не має суттєвого ефекту на операційні результати 2018 і 2019 років.

Станом на 31 грудня 2019 року і 31 грудня 2018 року чиста балансова вартість основних засобів у заставі по банківських кредитах становила:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Будівлі	51,811	-
Машини і обладнання	82,507	121,848
Транспортні засоби	795	1,212
	135,113	123,060

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

6. Активи з права користування

	Земля	Машини і обладнання	Транспортні засоби	Всього
Собівартість				
На 1 січня 2018	519,201	15,353	4,132	538,686
Надходження	1,680	56,226	2,650	60,556
Вибуття	-	(660)	(708)	(1,368)
На 31 грудня 2018	520,881	70,919	6,074	597,874
Надходження	15,368	42,557	6,454	64,379
Вибуття	-	(15,617)	(2,310)	(17,927)
На 31 грудня 2019	536,249	97,859	10,218	644,326
Амортизація і знецінення				
На 1 січня 2018	(105,023)	(8,877)	(1,946)	(115,846)
Амортизаційні нарахування	(29,600)	(8,803)	(1,222)	(39,625)
Вибуття	-	550	555	1,105
На 31 грудня 2018	(134,623)	(17,130)	(2,613)	(154,366)
Амортизаційні нарахування	(34,278)	(18,385)	(2,036)	(54,699)
Вибуття	-	14,321	1,834	16,155
На 31 грудня 2019	(168,901)	(21,194)	(2,815)	(192,910)
Чиста балансова вартість				
Станом на 31 грудня 2018	386,258	53,789	3,461	443,508
Станом на 31 грудня 2019	367,348	76,665	7,403	451,416

Група орендує землю для операційної діяльності. Договори оренди землі в основному укладені на фіксований термін від 2 до 49 років. Платежі по оренді, що пов'язані із короткостроковими контрактами, визнаються витратами періоду. Умови оренди узгоджуються на індивідуальній основі і містять широкий набір обов'язків і умов. Договори оренди не містять фінансових ковенантів, однак орендовані активи не можуть бути використані у якості застави чи для цілей отримання позик. Оренда визнається як актив з права користування і відповідних зобов'язань на дату, коли актив став доступним для використання Групою.

Кожний платіж по оренді розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами. Фінансові витрати визнаються витратами періоду таким чином, щоб забезпечити постійну періодичну ставку відсотка на залишок зобов'язання для кожного періоду.

Група застосувала модель собівартості для оцінки активів з права користування. Активи з права користування амортизуються за прямолінійним методом протягом найкоротшого з періодів: строку корисного використання або строку дії договору оренди. Додатково, вартість активів з права користування періодично зменшується на суму витрат від знецінення, і коригується на деякі переоцінки орендних зобов'язань. Активи і зобов'язання, які виникають внаслідок оренди, первісно визнаються на основі теперішньої вартості.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

7. Асоційовані підприємства

Деталі по суттєвим асоційованим підприємствам

В жовтні 2018 року Група придбала частку 14% (1,260 тис. грн) в асоційованому підприємстві ТОВ «Масло-Союз», яке є новоствореним підприємством для виробництва сиру, масла, і розташоване недалеко від місця розташування Групи. Відповідно до угоди між засновниками, Група має частку у сумі 14% прав участі в голосуваннях на зустрічах засновників підприємства, і приймає участь в усіх суттєвих фінансових і операційних рішеннях підприємства. Таким чином, Група визначила, що вона має суттєвий вплив на підприємство, навіть за умови, що вона володіє тільки 14% прав голосу.

Вищезазначена асоційована компанія обліковується за методом участі в капіталі для цілей цієї консолідованої фінансової звітності, як зазначено в обліковій політиці Групи в Примітці 3. Балансова вартість інвестицій в асоційоване підприємство складає 1,037 тис. грн. (2018: 1,249 тис. грн.).

8. Нематеріальні активи

	Програми	Договори оренди землі	Емфітевзис	Всього
Собівартість				
На 1 січня 2018	142	39,111	18,439	57,692
Надходження			10,632	10,632
На 31 грудня 2018	142	39,111	29,071	68,324
Надходження	50		7,764	7,814
На 31 грудня 2019	192	39,111	36,835	76,138
Амортизація				
На 1 січня 2018	(114)	(7,333)	(546)	(7,993)
Амортизаційні нарахування	(26)	(1,955)	(421)	(2,402)
На 31 грудня 2018	(140)	(9,288)	(967)	(10,395)
Амортизаційні нарахування	(32)	(1,957)	(499)	(2,488)
На 31 грудня 2019	(172)	(11,245)	(1,466)	(12,883)
Чиста балансова вартість				
На 31 грудня 2018	2	29,823	28,104	57,929
На 31 грудня 2019	20	27,866	35,369	63,255

В 2014 році Група визнала договори оренди землі як нематеріальний актив, в результаті придбання дочірнього підприємства ТОВ «Дзендзелівка-Агро». Протягом 2018 року деякі договори були перереєстровані як емфітевзис, що дало компанії право використовувати землю протягом 49 років, яке може бути в подальшому продане.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

9. Біологічні активи

Наступні припущення були зроблені для того, щоб визначити справедливую вартість біологічних активів:

- Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції базується на очікуваному обсязі зібраного врожаю. Для молочного напрямку дохід від реалізації розраховується на основі кількості виробленого молока протягом продуктивного життя корови після звітної дати, а також очікуваній кількості м'яса в результаті забою.
- Середня тривалість продуктивного життя корови визначається на основі статистичної інформації.
- Ціни на сільськогосподарську продукцію і м'ясо отримані із ринкових джерел. Ціна на молоко визначається умовами контракту.
- Виробничі витрати і витрати на продаж базуються на основі актуальних операційних витрат.
- Припускається, що зростання цін, так само як і зростання витрат на виробництво і собівартість продажів, будуть на рівні росту індексу споживчих цін в Україні.

Основні припущення представляють оцінку керівництва майбутніх трендів в сільськогосподарському і скотарському бізнесі, базуючись на зовнішніх і внутрішніх джерелах інформації.

Суттєві вхідні дані, яких немає у відкритому доступі, використані для оцінки справедливої вартості посівів, наступні:

- Ставка дисконтування 19% (2018: 19%).
- Врожайність культур (6,5 тон з гектара для озимої пшениці, і 6,57 тон з гектара для озимого ячменю) (2018: 6,5 тон з гектара для озимої пшениці і 6,5 тон з гектара для озимого ячменю).
- Ціна на культури (4,168 грн за тону озимої пшениці і 3,955 грн за тону озимого ячменю) (2018: 5,416 грн за тону озимої пшениці і 5,483 грн за тону озимого ячменю).

Компанія вирішила змінити підхід до оцінки стада корів. В попередніх періодах використовувались ринкові ціни на корови схожого віку, породи і генетики, в той час як, починаючи із 2019 року, Компанія вирішила застосувати метод дисконтованих грошових потоків (ДГП підхід) для визначення справедливої вартості корів. Це було зроблено для того, щоб мати порівняльну фінансову інформацію з іншими сільськогосподарськими компаніями, які мають бізнес по виробництву молока. Компанія застосувала підхід використовуючи ринкові ціни на корови для визначення їх справедливої вартості станом на 31 грудня 2019 року і отримала такі самі результати, які були отримані при застосуванні поточного ДГП підходу. Ефект від зміни підходу, що очікувано матиме місце в майбутніх періодах, не розкрито у зв'язку з неможливістю його попередньої оцінки.

Суттєві вхідні дані, яких немає у відкритому доступі, використані для визначення справедливої вартості корів, наступні:

- Ставка дисконтування (10.4%) (2018: 10.4%);
- Ціна на молоко (9,0 грн. за літр) (2018: 8,0 грн. за літр);
- Надої молока з корови за рік (9,675 літрів з корови) (2018: 9,279 літрів з корови).

Справедлива вартість свиней розрахована на основі ринкових цін за 1 кілограм свинини. Ціни становлять 34,0 грн. за 1 кг м'яса живої ваги дорослої свині і 61,0 грн. за 1 кг живої ваги поросят (2018: 34,0 грн за 1 кг живої ваги).

Суттєве збільшення (зменшення) в цих вхідних даних спричинило б суттєве зменшення (збільшення) справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призводить до зменшення справедливої вартості, в той час як збільшення цін і врожайності призводить до збільшення вартості.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

9. Біологічні активи (продовження)

Наступна таблиця представляє зміни в балансовій вартості біологічних активів протягом року, що закінчився 31 грудня:

	На 31 грудня 2019		На 31 грудня 2018	
	Одиниця	Сума	Одиниця	Сума
Довгострокові біологічні активи				
<i>Тварини, голови</i>				
Рогата худоба	3,202	115,586	2,600	72,553
Свині	426	3,127	607	4,222
Інші		8		8
		118,721		76,783
Поточні біологічні активи				
<i>Тварини, голови</i>				
Рогата худоба	26	94	33	134
Свині	4,616	5,161	5,833	7,245
<i>Посіви, гектари</i>				
Озима пшениця	1,908	13,918	2,147	35,688
Озимий ячмінь	1,177	5,808	839	14,442
Озимий ріпак			1,190	17,348
		24,981		74,837
Всього біологічних активів		143,702		151,600

Наступна таблиця представляє зміни в балансовій вартості біологічних активів протягом року, що закінчився 31 грудня:

	На 31 грудня 2019			На 31 грудня 2018		
	Тварини	Посіви	Всього	Тварини	Посіви	Всього
На початок періоду	84,142	67,458	151,600	70,166	59,449	129,615
Понесені витрати	177,571	503,475	681,046	191,034	428,689	619,723
Дохід від переоцінки	42,797	11,409	54,206	13,315	93,393	106,708
Зібраний врожай	(126,620)	(562,616)	(689,236)	(141,957)	(514,073)	(656,030)
Придбання	11,889	-	11,889	5,874	-	5,874
Вибуття	(65,803)	-	(65,803)	(54,290)	-	(54,290)
На кінець періоду	123,976	19,726	143,702	84,142	67,458	151,600

Нараховані витрати за період представлені нижче:

	2019			2018		
	Тварини	Посіви	Всього	Тварини	Посіви	Всього
Матеріали	119,100	230,592	349,692	127,957	196,212	324,169
Амортизація	22,172	127,092	149,264	24,079	102,791	126,870
Заробітна плата	23,394	67,847	91,241	25,133	60,352	85,486
Запасні частини	5,514	23,118	28,632	5,924	20,564	26,488
Послуги	4,132	49,062	53,194	4,439	43,642	48,081
Інше	3,259	5,764	9,023	3,502	5,128	8,629
	177,571	503,475	681,046	191,034	428,689	619,723

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

9. Біологічні активи (продовження)

Зібраний врожай за період представлений нижче:

	2019	2018
Зернові	482,021	458,493
Овочі	80,595	110,619
Молоко	126,620	86,917
	689,236	656,029

Обсяги зібраного врожаю в натуральному вираженні представлено нижче:

(в тонах)	2019	2018
Цукровий буряк	81,020	112,810
Кукурудза	32,887	32,112
Молоко	14,878	11,788
Пшениця	13,786	15,233
Цибуля	13,682	7,138
Ячмінь	7,061	6,066
Соняшник	6,663	6,937
Морква	4,650	3,344
Люцерна	4,530	
Соя	4,416	5,017
Ріпак	2,666	1,980
Квасоля	783	1,091
Нут	276	640
Мед	130	-
Сочевиця	27	59
Горох	-	143
Буряк	-	135
Інша продукція	699	-
	188,154	204,493

Зміни в ключових припущеннях, використаних при визначенні справедливої вартості біологічних активів, мали б наступний вплив на справедливую вартість:

	2019	2018
10% збільшення ціни на молоко	44,679	36,010
10% зменшення ціни на молоко	(44,679)	(36,010)
10% збільшення надою молока на корову	44,679	36,010
10% зменшення надою молока на корову	(44,679)	(36,010)
10% збільшення ціни на озимі культури	7,364	12,451
10% зменшення ціни на озимі культури	(7,364)	(12,451)
10% збільшення виробничих витрат	(41,346)	(68,058)
10% зменшення виробничих витрат	41,346	68,058
10% збільшення ставки дисконтування	(2,750)	(2,785)
10% зменшення ставки дисконтування	2,750	2,785

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

9. Біологічні активи (продовження)

Стратегія управління ризиками, пов'язаними з сільськогосподарською діяльністю

Групі притаманні наступні ризики, пов'язані із сільськогосподарською діяльністю:

(i) Регуляторні ризики

Група є суб'єктом українського законодавства і регуляторної політики, які можуть змінюватись в умовах мінливого середовища.

Для мінімізації таких ризиків, керівництво Групи розробило процедури для роботи з такими змінами. Також Група є членом Всеукраїнської Аграрної Ради (www.uacouncil.org), яка є недержавною організацією, що захищає інтереси аграріїв в державних органах влади України.

(ii) Ризики попиту і пропозиції

Групі притаманний ризик зміни ціни на сільськогосподарську продукцію.

Для управління цим ризиком, Група диверсифікує набір вирощуваної сільськогосподарської продукції, яка має різні тренди зміни ціни. Також керівництво регулярно аналізує тренди на очікувану врожайність і ціни.

(iii) Ризик несприятливих погодних умов

Сільськогосподарська діяльність стикається із ризиком несприятливих погодних умов, таких як засуха, заморозки, надмірні дощові опади протягом сезону збору врожаю або посівної.

Група управляє цим ризиком шляхом:

- використання найкращих практик в сільськогосподарському бізнесі;
- диверсифікує вирощування сільськогосподарської продукції на різних територіях;
- регулярно проводить огляд посівів на полях агрономами, а також, за необхідності, подає додатковий полив або засоби захисту рослин і добрива.

(iv) Епідемії на території України

Спалах епідемії африканського свинячого грипу (АСГ) було зареєстровано на території України протягом декількох попередніх років. В той час керівництво Групи розробило План з екологічних заходів по охороні здоров'я та безпеки з визначенням всіх необхідних процедур і попереджувальних заходів, і суворо дотримується застосування цих заходів для того, щоб мінімізувати ризик нових інфекцій.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

10. Запаси

Запаси станом на 31 грудня:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Сільськогосподарська продукція, зокрема:	55,950	101,736
Цибуля	28,167	23,771
Кукурудза	11,612	22,385
Морква	5,515	15,723
Соя	3,312	13,961
Ячмінь	2,374	4,297
Квасоля	1,297	1,145
Пшениця	840	5,202
Нут	794	10,147
Соняшник	695	3,321
Сочевиця	522	564
Молоко	38	190
Цукровий буряк	-	1,030
Інша продукція	784	-
Сировина	56,557	55,465
Цукор	39,119	53,628
Незавершене виробництво	34,768	26,354
Інші товари	4,817	2,207
Всього запасів	191,211	239,390

Станом на 31 грудня 2019 і 2018 років, незавершене виробництво в сумі 34,768 тис. грн. і 26,354 тис. грн. відповідно складається з витрат на обробку полів, які будуть засіяні в 2020 і 2019 роках відповідно, і якщо біологічні активи на цих полях не були визнані.

Група вирішила представити запаси, які не відносяться до сільськогосподарської продукції, як «Інші товари». Тому в 2018 році сума 2,207 тис. грн була рекласифікована зі статті «Інша продукція» в статтю «Інші товари».

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

11. Торгова та інша дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість на 31 грудня:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Торгова дебіторська заборгованість	18,344	44,060
Забезпечення на знецінення	(1,178)	(1,176)
	17,166	42,884
Передплати постачальникам	2,721	16,458
ПДВ до отримання	2,504	-
Інша дебіторська заборгованість	18,749	3,344
	23,974	19,802
Забезпечення на знецінення	(6,499)	(1,734)
	17,475	18,068
Всього торгова та інша дебіторська заборгованість	34,641	60,952

Аналіз по кредитній якості торгової та іншої дебіторської заборгованості наступний:

	2019			2018		
	Середньо- зважений відсоток знецінення	Торгова дебіторська заборго- ваність	Інша дебіторська заборго- ваність	Середньо- зважений відсоток знецінення	Торгова дебіторська заборго- ваність	Інша дебіторська заборго- ваність
<i>Прострочена, але не знецінена</i>						
Ані прострочена, ані знецінена	0.36%	10,490	17,472	0.46%	38,582	18,068
- від 1 до 90 днів прострочки	1.16%	6,580	-	4.03%	3,968	-
- від 91 до 180 днів прострочки	6.38%	-	-	6.38%	94	-
- від 181 до 270 днів прострочки	28.33%	293	-	43.61%	954	-
- від 271 до 360 днів прострочки	57.47%	-	-	57.47%	108	-
- більше ніж 361 день прострочки	100.00%	981	6,501	100.00%	354	1,734
Всього незнецінена		18,344	23,973		44,060	19,802
<i>Індивідуально визначена для знецінення</i>						
Ані прострочена, ані знецінена	0.36%	(38)	-	0.46%	(178)	-
- від 1 до 90 днів прострочки	1.16%	(76)	-	4.03%	(160)	-
- від 91 до 180 днів прострочки	6.38%	-	-	6.38%	(6)	-
- від 181 до 270 днів прострочки	28.33%	(83)	-	43.61%	(416)	-
- від 271 до 360 днів прострочки	57.47%	-	-	57.47%	(62)	-
- більше ніж 361 день прострочки	100.00%	(981)	(6,499)	100.00%	(354)	(1,734)
Всього індивідуально знецінена		(1,178)	(6,499)		(1,176)	(1,734)
Всього торгова та інша дебіторська заборгованість		17,166	17,474		42,884	18,068

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

12. Грошові кошти і їх еквіваленти

Стаття «Грошові кошти і їх еквіваленти» представлена тільки грошовими коштами в банку станом на 31 грудня 2019 і 31 грудня 2018 років.

13. Статутний капітал

Структура власності станом на 31 грудня представлена:

На 31 грудня 2019

Герріт Тонкенс
Беренд Попке ван дер Велде
Корнеліус Хузінга
Крячко Оксана Василівна
Всього статутний капітал

Зареєстрований капітал	% в статутному капіталі
3,810	42,5%
3,810	42,5%
1,166	13%
179	2%
8,965	100%

На 31 грудня 2018

Герріт Тонкенс
Беренд Попке ван дер Велде
Корнеліус Хузінга
Крячко Оксана Василівна
Всього статутний капітал

Зареєстрований капітал	% в статутному капіталі
3,810	42,5%
3,810	42,5%
1,166	13%
179	2%
8,965	100%

14. Неконтрольована частка участі

Фінансова інформація про неконтрольовану частку участі

Нижче наведена фінансова інформація стосовно кожної дочірньої компанії, яка має неконтрольовану частку участі, і яка є суттєвою для Групи. Фінансові результати ТОВ «Кишенці Фрутс» за 2019 рік містять фінансові результати ТОВ «Марійка», якою володіють ТОВ «Кишенці Фрутс» в розмірі 100%, починаючи з 27 лютого 2019 року. Суми, розкриті для кожної дочірньої компанії показані до виключення внутрішньогрупових операцій.

	Кишенці Фрутс		Бен Агро	
	2019	2018	2019	2018
Частка меншості %	47,18%	47,18%	50%	50%
Фінансовий стан:				
Поточні активи	55,871	63,969	2,641	1,393
Довгострокові активи	35,604	22,616	131	12
Поточні зобов'язання	(36,341)	(40,190)	(2,365)	(1,253)
Довгострокові зобов'язання	(6,113)	(2,848)	-	-
Чисті активи	49,021	43,547	407	152
Акумуляована неконтрольована частка участі	23,128	20,545	204	76
Сукупний дохід:				
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	104,341	49,782	8,751	16,786
Прибуток за період	5,474	40,253	282	124
Загальний сукупний дохід	5,474	40,253	282	124
Прибуток, що відноситься до неконтрольованої частки участі	2,583	18,991	141	62

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

14. Неконтрольована частка участі (продовження)

	Кишенці Фрутс		Бен Агро	
	2019	2018	2019	2018
Грошові потоки:				
Грошові потоки від операційної діяльності	36,465	18,047	911	650
Грошові потоки від інвестиційної діяльності	(7,878)	(17,692)	(1,384)	(13)
Грошові потоки від фінансової діяльності	(5,375)	-	-	28
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів	23,212	355	(473)	665

Транзакції, пов'язані з неконтрольованою часткою участі

13 квітня 2018 року Група придбала додатково 2,82% випущених корпоративних прав в дочірній компанії ТОВ «Кишенці Фрутс» за 204 тис. грн і, таким чином, збільшила свою частку в дочірній компанії з 50% (1,703 тис. грн) до 52,82% (1,907 тис. грн). До моменту придбання, балансова вартість існуючих корпоративних прав 50% неконтрольованої частки участі в ТОВ «Кишенці Фрутс» була 3,365 тис. грн.

27 лютого 2019 року Група продала 100% корпоративних прав в ТОВ «Марійка», які належали ТОВ «Кишенці», дочірній компанії ТОВ «Кишенці Фрутс». В результаті цієї операції, Група продовжує повністю контролювати продану компанію, але її частка участі в цій компанії зменшилась із 100% до 52,82%. Суттєвого ефекту на фінансову звітність Групи в 2019 році ця операція не мала.

В 2018 Група визнала зменшення неконтрольованої частки участі у сумі 190 тис. грн і зменшення в капіталі, що відноситься до власників материнської компанії в сумі 14 тис. грн. Ефект впливу на капітал, що відноситься до власників ТОВ «Кишенці Фрутс» протягом року, представлено нижче:

	2019	2018
Балансова вартість придбаної неконтрольованої частки участі	-	190
Сплачена компенсація за неконтрольовану частку участі	-	(204)
Перевищення сплаченої компенсації з операцією з неконтрольованою часткою участі	-	(14)

15. Державні субсидії

	2019	2018
Довгострокова частина державних субсидій	19,619	18,091
Поточна частина державних субсидій	5,235	4,523
Всього відстрочений дохід	24,854	22,614
На початок періоду	22,614	-
Отримані державні субсидії, пов'язані з активами	7,713	23,394
Визнані доходи по державним субсидіям, пов'язаним з активами	(5,473)	(780)
На кінець періоду	24,854	22,614

Група отримала грошову компенсацію від уряду України за будівництво молочної ферми і придбання сільськогосподарської техніки і обладнання. Група вирішила використовувати підхід визнання відстрочених доходів у звіті про фінансовий стан. Застосувавши такий підхід, Група визнала зобов'язання, які будуть визнані доходами в звіті про сукупний дохід на рівномірній основі протягом строку використання активів, за які були отримані субсидії.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

16. Кредити

Ця Примітка надає інформацію стосовно контрактивних умов банківських кредитів Групи:

	На 31 грудня 2019	Грошові потоки	Рекласифікація із довгострокової в поточну частину	Курсові різниці	Нараховані відсотки	На 31 грудня 2018 (відкоригований)
Довгострокові зобов'язання						
Довгострокові кредити	185,011	71,467	(83,728)	(45,989)		243,261
	185,011	71,467	(83,728)	(45,989)	-	243,261
Поточні зобов'язання						
Поточна частина довгострокових кредитів	83,728	(83,817)	83,728	1,214	-	82,603
Короткострокові кредити	78,000	(15,076)	-	(8,552)	-	101,628
Відсотки до сплати	1,674	(44,533)	-	70	40,810	5,327
	163,402	(143,426)	83,728	(7,268)	40,810	189,558
Всього зобов'язань по кредитам	348,413	(71,959)	-	(53,257)	40,810	432,819

Станом на 31 грудня 2019 року і на 31 грудня 2018 року балансова вартість банківських кредитів дорівнювала їх справедливій вартості.

Детальний перелік кредитів Групи станом на 31 грудня 2019 року і на 31 грудня 2018 року наведено нижче:

Банк/Позичальник	Валюта кредиту	Дата погашення	Ставка відсотка	Сума позики на 31.12.2019	Сума позики на 31.12.2018
ФМО	USD	25.01.2021	1.9%+Libor	85,688	199,894
ФМО	USD	25.05.2025	1.9%+Libor	160,319	128,853
Піреус Банк	USD	22.12.2023	7%	20,901	-
РБА	UAH	02.10.2022	14%	1,831	2,444
Всього довгострокові позики				268,739	331,191
ЄБРР	USD	на вимогу	8%	-	39,089
РБА (кредитна лінія)	UAH	10.03.2021	19,4%	78,000	31,500
ДДЕ Фарм АГ	CHF	01.12.2019	10%	-	28,248
ІРІГАТОР	UAH	21.10.2019	0%	-	2,791
Всього короткострокові позики				78,000	101,628
Відсотки до сплати				1,674	5,327
Всього зобов'язання по кредитам				348,413	438,146

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

16. Кредити (продовження)

Графік погашення кредитів станом на 31 грудня є наступним:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Менше року	161,710	189,557
1-3 роки	58,131	142,252
3-5 років	126,898	101,010
Всього кредитів	346,739	432,819

Зобов'язання за всіма кредитними угодами, укладеними станом на 31 грудня 2019 року, забезпечені основними засобами. Чиста балансова вартість основних засобів у заставі представлена у Примітці 5.

Зобов'язання за кредитною угодою, укладеною з ФМО, забезпечені основними засобами і гарантіями від Герріте Тонкена, Беренда ван дер Велде і Тонкенс Холдінг ГМБХ, який представлений директором Геррітом Тонкеном.

Ковенанти

Як розкрито, Група має забезпечений заставою банківський довгостроковий кредит від ФМО, балансовою вартістю 246,007 тис. грн. станом на 31 грудня 2019 року (2018: 328,747 тис. грн.), який містить фінансові зобов'язання, які вказують, що коефіцієнт платоспроможності та поточний коефіцієнт не можуть бути менше ніж 45% та 1.3 відповідно. Але, незважаючи на те, що фінансові зобов'язання були порушені, ми отримали лист від кредитора, що ФМО відомо про порушення певних фінансових зобов'язань, і він не має наміру вимагати прискореного погашення кредиту чи стягнення заборгованості протягом 2020 року на основі згаданих порушень, та працює над змінами до договору та/або випуском офіційної відмови від пред'явлення вимог. Таким чином, позика класифікується як довгострокова.

17. Зобов'язання з фінансової оренди

Ця Примітка надає інформацію стосовно контрактних умов Групи по зобов'язанням з фінансової оренди:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018 (відкоригований)
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди землі	377,656	384,794
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди машин, обладнання і транспортних засобів	33,664	39,869
Поточна частина зобов'язань з фінансової оренди землі	68,746	67,910
Поточна частина зобов'язань з фінансової оренди машин, обладнання і транспортних засобів	16,947	5,170
Всього зобов'язань з фінансової оренди	497,013	497,743

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

17. Зобов'язання по фінансовому лізингу (продовження)

Зміни в зобов'язаннях по фінансовому лізингу станом на 31 грудня 2019 року і на 31 грудня 2018 року представлені нижче:

	2019	2018 (відкоригований)
На початок періоду	497,743	486,020
Збільшення оренди	57,386	60,556
Фінансові витрати	52,698	55,541
Курсові різниці	(8,004)	(7,274)
Орендні платежі	(102,810)	(97,100)
На кінець періоду	497,013	497,743

Загальні платежі по оренді землі за 2019 рік склали 67,600 тис. грн (2018: 70,019 тис. грн.).

Зобов'язання з фінансової оренди землі деноміновані в гривні, в той час як зобов'язання з фінансової оренди машин, обладнання і транспортних засобів деноміновані в євро. Їх номінальна і теперішня вартість станом на 31 грудня представлена нижче:

	Мінімальні орендні платежі		Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	
	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018 (відкоригований)	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018 (відкоригований)
До сплати протягом року	89,134	76,379	84,747	71,156
До сплати з другого по п'ятий роки	315,266	313,002	145,030	148,378
До сплати після п'ятого року	554,667	598,225	267,236	278,210
	959,067	987,606	497,013	497,743

Група має у фінансовій оренді певну частину її виробничого обладнання. Середній строк орендної угоди становить 5 років (2018: 5 років). Група має можливість викупити обладнання за номінально вартістю в кінці строку оренди. Зобов'язання Групи з фінансової оренди забезпечені правом власності лізингодавця на орендовані активи.

Ставка відсотка для всіх договорів фінансової оренди фіксована в розрізі кожного контракту і ранжується від 9,0% до 22,0% (2018: 8% до 22%) за рік.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

18. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова і інша кредиторська заборгованість станом на 31 грудня:

	Примітка	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018 (відкоригований)
Довгострокові зобов'язання			
Інша кредиторська заборгованість	(i)	14,062	65,117
		14,062	65,117
Поточні зобов'язання			
Торгова кредиторська заборгованість		28,555	30,605
Аванси від покупців		55	1,194
Інша кредиторська заборгованість	(i, ii)	68,051	16,899
		96,661	48,698
Всього торгова та інша кредиторська заборгованість		110,723	113,815

(i) Зобов'язання, що виникли внаслідок придбання та установки обладнання, оцінені за амортизованою вартістю та становлять 19,689 тис. грн (31 грудня 2018: 30,384 тис. грн), де довгострокова частина кредиторської заборгованості становить 14,062 тис. грн (31 грудня 2018: 23,632 тис. грн). Згідно умов контракту заборгованість є довгострокова.

(ii) Зобов'язання, що виникли внаслідок придбання неконтрольованої частки участі, за амортизованою вартістю становлять 10,194 тис. грн. станом на 31 грудня 2018 року та за номінальною вартістю становлять 14,600 тис. грн. Група вирішила змінити підхід до визнання такої заборгованості і переоцінила її. Це збільшило довгострокову кредиторську заборгованість станом на 31 грудня 2018 року до суми 40,609 тис. грн. Станом на 31 грудня 2019 року ця заборгованість рекласифікована в іншу поточну кредиторську заборгованість в загальній сумі 37,914 тис. грн. оскільки датою погашення заборгованості згідно угоди є 31 грудня 2020 року.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

19. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Дохід від реалізації за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018
Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	396,392	350,877
Дохід від реалізації молока	131,089	98,928
Дохід від реалізації цукру	96,017	94,425
Дохід від реалізації овочів	83,616	83,105
Дохід від реалізації біологічних активів	60,553	52,982
Дохід від реалізації товарів	24,460	21,278
Дохід від надання послуг	2,495	15,484
Всього дохід від реалізації	794,622	717,079

20. Собівартість реалізації

Собівартість реалізації за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018
Собівартість реалізації сільськогосподарської продукції	370,326	296,680
Собівартість реалізації молока	123,921	86,917
Собівартість реалізації цукру	91,022	85,731
Собівартість реалізації овочів	60,509	42,353
Собівартість реалізації біологічних активів	62,219	90,561
Собівартість реалізації товарів	19,305	9,918
Собівартість реалізації наданих послуг	2,167	17,482
Всього собівартість реалізації	729,469	629,642

21. Адміністративні витрати

В таблиці нижче наведені адміністративні витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (відкоригований)
Витрати на заробітну плату	20,624	15,400
Юридичні, аудиторські і консультаційні послуги	9,172	8,647
Банківські послуги	2,271	2,031
Амортизація	2,064	2,028
Витрати на поточний ремонт	1,024	834
Пальне	862	1,169
Транспортні послуги	814	64
Телекомунікаційні послуги	610	536
Страхування	291	226
Енергія	183	213
Послуги охорони	147	822
Податки і інші обов'язкові платежі	122	258
Інші адміністративні витрати	737	1,773
Всього адміністративні витрати	38,921	34,001

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

22. Витрати на збут

Витрати на збут за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018
Транспортні витрати	44,255	29,810
Витрати на зберігання	7,773	6,711
Сертифікація експортних продажів	120	209
Інші витрати на збут	125	-
Всього витрати на збут	52,273	36,730

Група вважає, що витрати на зберігання складаються суттєву частину витрат на збут. Тому було вирішено представити витрати на зберігання окремо. Для того, щоб надати порівняльну інформацію, було рекласифіковано 6,711 тис грн., як витрати на зберігання від транспортних витрат в 2018 році. Ця зміна класифікації не має впливу на фінансові результати 2018 року.

23. Інші операційні доходи

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (відкоригований)
Дохід від державних субсидій	12,702	5,226
Дохід від державних субсидій, пов'язаних з активами	5,473	780
Дохід від визнання активів	1,766	-
Бонуси	559	-
Дохід від списання кредиторської заборгованості	169	14
Дохід від продажу активів	-	8,357
Інші доходи	4,326	6,657
Всього інші операційні доходи	24,995	21,034

24. Інші операційні витрати

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (відкоригований)
Знецінення дебіторської заборгованості	7,646	564
Сільськогосподарський податок	5,363	5,401
Витрати на благодійність	1,957	2,139
Знецінення запасів	592	-
Збиток від продажу активів	505	-
Штрафи і пені	456	641
Інші витрати	462	844
Всього інші операційні витрати	16,981	9,589

25. Фінансові доходи і витрати (згорнуто)

Фінансові витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2019	2018 (відкоригований)
Витрати по фінансовій оренді	52,698	55,541
Банківські відсотки	41,243	44,795
Списання дисконтованої частини зобов'язань	3,296	3,546
Інші фінансові витрати	1,422	-
Всього фінансові витрати (згорнуто)	98,659	103,882

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

26. Операції із пов'язаними сторонами

(а) Ключовий управлінський персонал Групи

Деталі виплат ключовому управлінському персоналу за рік, що закінчився 31 грудня, показані нижче. Ключовий управлінський персонал складається з тих осіб, які мають уповноваження і несуть відповідальність за планування, управління і виконання контролюючих функцій Групи.

	2019	2018
Витрати на заробітну плату та інші виплати ключовому управлінському персоналу	16,494	15,518
Інша дебіторська заборгованість управлінського персоналу станом на 31 грудня	2,339	865

27. Умовні зобов'язання

(а) Страхування

Страхова галузь в Україні перебуває на етапі розвитку і багато видів страхування, наприклад страхування ризику забруднення навколишнього середовища, ще не є доступними.

Однак, це не покриває деяких фінансових ризиків, таких як зупинення бізнесу в результаті завданої шкоди майну третіх осіб або забруднення навколишнього середовища. Хоча Група отримує адекватне страхове покриття, існує ризик витрати або руйнування певних активів, що може мати негативний вплив на операційну діяльність Групи і на її фінансове становище.

(б) Судові справи

Станом на 31 грудня 2019 року Група була залучена у різноманітні юридичні процеси в ході звичайної операційної діяльності. Керівництво не вважає, що результат будь-яких дій може мати суттєвий вплив на фінансове становище Групи або на результати операційної діяльності.

(в) Податкові обмеження

Податкова система України перебуває в стані розвитку і характеризується великою кількістю податків, неоднозначними твердженнями і частими змінами, які іноді застосовуються ретроспективно. Державні органи влади поклали цей тягар на платників податків всіх рівнів.

Податковий період лишається відкритим для перевірки податковими органами протягом наступних трьох календарних років; однак, за певних умов податковий період може бути відкритим довший час. Таким чином, податкові ризики є більш суттєвими ніж вони могли би бути в країні із більш стабільним і розвиненим податковим законодавством.

Керівництво вважає, що діяльність Групи відбувається відповідно до юридичних вимог і правил, і що всі податки нараховані і сплачені правильно. Якщо є невизначеність, Група нараховує податкові зобов'язання.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

28. Цілі і політика управління фінансовими ризиками

Управління ризиками є фундаментальною основою бізнесу групи і суттєвим елементом її операційної діяльності. Основні ризики, з якими стикається Група, пов'язані із кредитним ризиком (які включають ризик коливання валютних курсів і відсоткових ставок) і ризик ліквідності.

(а) Огляд

В результаті використання фінансових інструментів, Групі притаманні наступні ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Ця Примітка надає інформацію про розмір впливу кожного з цих ризиків, цілі, політики і процеси для оцінки і управління ризиком. Подальші кількісні розкриття включені в цю консолідовану фінансову звітність.

Учасники несуть відповідальність за встановлення і контроль за системою управління ризиками.

Політика управління ризиками впроваджена для того, щоб ідентифікувати і аналізувати ризики, з якими стикається Група, і встановити ліміти прийняття ризику, а також контролювати і моніторити дотримання цих лімітів. Політика і система управління ризиками регулярно переглядаються для того, щоб враховувати зміни в ринкових умовах і в діяльності Групи. Група, через тренінги і управління стандартами і процедурами, має на меті розвиток дисципліни і конструктивного контролю середовища, в якому всі працівники розуміють свої функції і обов'язки.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик фінансових витрат, якщо покупець чи контрагент по фінансовому інструменту не буде спроможний виконувати свої контрактні зобов'язання, і виникає в основному від дебіторської заборгованості покупців.

(і) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Вразливість до кредитного ризику визначається в основному за індивідуальними характеристиками кожного покупця. Демографічні показники бази покупців Групи, зокрема й ризик дефолту галузі і країни, в якій покупці здійснюють свою діяльність, мають менший вплив на кредитний ризик. Керівництво встановлює кредитну політику, згідно якої кожен новий контрагент аналізується індивідуально на платоспроможність, до того як запропонувати стандартні умови оплати і доставки товарів. Аналіз включає зовнішні рейтинги, якщо такі є доступні, і в певних випадках інформацію з банків.

З більшістю покупців, Група здійснює діяльність протягом більше ніж трьох років, і по ним не очікується збитків в результаті невиконання їх зобов'язань. Аналізуючи кредитний ризик, покупці групуються відповідно до їх кредитних характеристик, зокрема й залежно від того, приватна це чи юридична особа, чи це оптова торгівля, роздрібна торгівля або кінцевий споживач, географічне розташування, індустрія, вік, і наявність попередніх фінансових труднощів. Торгова та інша дебіторська заборгованість в основному стосуються оптових покупців. Покупці, яким присвоєно статус високоризикових, включаються у перелік заборонених покупців і майбутні продажі робляться на умовах переоплати із дозволу керівництва. Група не потребує забезпечення для торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Група встановлює резерв, який представляє її оцінки очікуваного кредитного ризику по строках в розрізі торгової та іншої дебіторської заборгованості. Відповідно до МСФЗ 9, Група застосовує спрощений підхід до визначення очікуваних кредитних збитків, використовуючи оцінку очікуваного ризику по строках торгової та іншої дебіторської заборгованості, яка була згрупована на основі ризику і днів прострочки. Очікуваний рівень збитків базується на історичній інформації продаж протягом 36 місяців до 31 грудня 2019 року і відповідних кредитних збитків, понесених протягом цього періоду. Рівень історичного ризику коригується до поточної макроекономічної інформації по факторам, які впливатимуть на можливість покупців погасити дебіторську заборгованість.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

28. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(б) Кредитний ризик (продовження)

Фактори, які вказують, що фінансовий актив підлягає знеціненню, містять наступну доступну інформацію:

- суттєві фінансові труднощі дебітора;
- порушення умов контракту, такі як дефолт або прострочення оплати більше ніж 180 днів;
- ймовірно, що позичальник увійде в процедуру банкрутства.

(ii) Гарантії

Станом на 31 грудня 2019 року, випущені гарантії відсутні (31 грудня 2018: відсутні).

(iii) Вразливість до кредитного ризику

Станом на 31 грудня максимальна вразливість до кредитного ризику є наступною:

	Примітка	2019	2018
Дебіторська заборгованість		64,238	60,952
Грошові кошти і еквіваленти	12	8,316	2,143
		72,554	63,095

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Група не зможе виконувати її фінансові зобов'язання, коли настане термін їх виконання. Підходом до управління ризику ліквідності є забезпечення впевненості, наскільки це можливо, що Група завжди матиме достатньо ліквідності для виконання своїх зобов'язань в ході звичайної діяльності, так і в нестандартних ситуаціях, без нарахування додаткових неприйнятних витрат або ризику репутацією Групи.

Як правило, Група забезпечує достатньо грошових коштів, щоб задовільнити очікувані операційні витрати на період 3 днів, зокрема й обслуговування фінансових зобов'язань; це виключає потенційний вплив надзвичайних умов, які не можуть бути передбачені за звичних обставин, таких як стихійні лиха.

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик зміни ринкових цін, коливання валютних курсів і відсоткових ставок, які матимуть негативний вплив на доходи Групи або на вартість фінансових інструментів. Цілями управління ринковим ризиком є його контроль, і утримування прийнятних лімітів шляхом оптимізації дохідності інвестицій.

(i) Ризик коливання валютних курсів

Група підлягає впливу ризику коливання валютних курсів по кредитах, які деноміновані у валюті, іншій ніж українська гривня. Валюта, в якій ці транзакції первісно деноміновані - долар США (USD) і євро (EUR). Для того, щоб мінімізувати ризик коливання валютних курсів, Група прив'язує ціну контрактів до USD. Також Група підлягає впливу цього ризику, коли торгова кредиторська заборгованість виражена в іншій валюті, ніж українська гривня. Українське законодавство обмежує можливість хеджування ризику коливання валютних курсів, відповідно Група не страхує ризик коливання валютних курсів. Водночас Група намагається прив'язати ціну на продукцію, яку вона продає, до валюти, в основному до долара США, таким чином мінімізуючи ризик коливання валютних курсів.

По відношенню до монетарних активів і зобов'язань, деномінованих в іноземних валютах, Група страхує такий ризик шляхом утримання таких активів і зобов'язань на прийнятному рівні.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

28. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(г) Ринковий ризик (продовження)

Наступна таблиця показує аналіз чутливості фінансового результату Групи до оподаткування (через можливі зміни у справедливій вартості активів і зобов'язань) і капіталу Групи до можливих змін в валютних курсах, при умові, що всі інші параметри лишаються незмінними:

	2019		2018	
	Зміна в курсі валют в %	Ефект на капітал	Зміна в курсі валют в %	Ефект на капітал
USD	+10%/(10%)	(26,691)/26,691	+10%/(10%)	(36,992)/36,992
EUR	+10%/(10%)	(1,969)/1,969	+10%/(10%)	(2,819)/2,819
CHF	-	-	+10%/(10%)	(2,888)/2,888

(ii) Ризик коливання відсоткових ставок

Наступні цифри показують аналіз чутливості фінансових результатів Групи до оподаткування (через можливі зміни в справедливій вартості монетарних зобов'язань) і капіталу Групи до можливих змін на рівні процентних ставок, враховуючи, що решта параметрів лишаються незмінними (+10% зміни на рівні відсоткової ставки має негативний вплив на капітал в сумі 18,248 тис. грн., і -10% зміни на рівні відсоткової ставки має позитивний ефект на капітал в розмірі 18,248 тис. грн.).

(г) Справедлива вартість

Справедлива вартість недеривативних фінансових зобов'язань визначається на основі вартості, яку Група заплатила б для того, щоб передати зобов'язання в результаті звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Якщо ринкова ціна є доступною, тоді вона буде використана для визначення справедливої вартості, в іншому випадку застосовується інша методика оцінки. Зазвичай Група отримує справедливую вартість, розраховуючи теперішню вартість майбутніх грошових потоків за ставкою відсотка, яка притаманна такому фінансовому інструменту зі схожими умовами, характеристиками і кредитним рейтингом.

Станом на 31 грудня 2019 року і 2018 років, наступні методи і припущення були використані Групою для визначення справедливої вартості кожного класу фінансових інструментів, для яких є можливим застосувати таку вартість:

Грошові кошти: для цих короткострокових інструментів балансова вартість є справедливою вартістю.

Торгова та інша дебіторська заборгованість: балансовою вартістю торгової та іншої дебіторської заборгованості вважається її справедлива вартість з урахуванням резерву від знецінення.

Торгова та інша кредиторська заборгованість: балансова вартість торгової та іншої кредиторської заборгованості є її справедливою вартістю.

Короткострокові зобов'язання: для цих фінансових інструментів балансова вартість є їх справедливою вартістю.

Довгострокові кредити: балансова вартість таких інструментів вважається їх справедливою вартістю, оскільки номінальна ставка відсотка по довгостроковим кредитам вважається розумним обґрунтуванням для визначення справедливої ринкової ставки відповідно до кредитів із схожим рівнем кредитного ризику і строком погашення на звітну дату.

Довгострокова дебіторська і кредиторська заборгованість із пов'язаними сторонами: балансова вартість заборгованостей із пов'язаними сторонами вимірюється зі амортизованою вартістю, використовуючи метод ефективної ставки відсотка.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

28. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(д) Управління ризиками, пов'язаними з капіталом

Цілями Групи при управлінні ризиками, пов'язаними з капіталом, є забезпечення можливості Групи продовжувати працювати на основі принципу безперервності діяльності для того, щоб забезпечити дохід учасникам Групи, підтримувати оптимальну структуру капіталу, і зменшити вартість капіталу. Для того, щоб підтримувати або змінювати структуру капіталу, Група може продати активи, щоб зменшити борг. Як і інші учасники галузі, Група оцінює капітал на основі показника співвідношення зобов'язань до капіталу Групи. Цей показник розраховується як чистий борг поділений на загальний капітал. Чистий борг розраховується як загальна сума кредитів (зокрема й поточні і довгострокові кредити, показані в звіті про фінансовий стан) за мінусом грошових коштів і їх еквівалентів. Загальний капітал розраховується як капітал, який показаний в звіті про фінансові результати плюс чистий борг. Рівень співвідношення станом на 31 грудня був наступний:

	Примітка	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018
Боргові зобов'язання	16	845,426	935,890
Мінус:			
Грошові кошти і їх еквіваленти	12	(8,316)	(2,143)
Чистий борг		837,110	933,747
Капітал		269,188	265,355
Капітал і чистий борг		1,106,298	1,199,102
Співвідношення власного і позикового капіталу		76%	78%

29. Події після звітного періоду

(i) Спалах COVID-19 швидко поширився в 2020, із значною кількістю інфікованих. Заходи для стримування вірусу, прийняті урядами різних країн, зокрема й України, вплинули на економічну активність. Керівництво Групи прийняло ряд заходів для відслідковування і запобігання впливу вірусу COVID-19 задля безпеки і здоров'я наших працівників (зокрема, соціальна дистанція і робота з дому), і збереження постачання матеріалів, які необхідні для вирощування сільськогосподарських культур, вирощування і переробки цукрового буряку, а також виробництва молока. На цій стадії, вплив на діяльність Групи є мінімальним. Керівництво буде продовжувати слідувати політикам і порадам різноманітних національних інститутів, і паралельно робити все можливе для того, щоб продовжувати нашу діяльність і забезпечити безпеку наших працівників, не ризикуючи їх здоров'ям.

(ii) 28 квітня 2020 року, президентом України був підписаний закон, які відкриває ринок сільськогосподарської землі в Україні.

Закон вступає в силу з 1 січня 2021 року. Однак, варто зазначити, що закон буде очікувано переглядатися через наявні в ньому протиріччя. Наприклад, закон зазначає, що орендар має пріоритетне право купівлі землі, але починаючи з 1 липня 2021 року і протягом наступних двох років тільки приватні особи можуть купувати землю.

Закон не звільняє від виконання договірних зобов'язань попередніх і поточних власників. Група Кишенці підписала довгострокові договори оренди. Одна суттєва частина цих договорів закінчиться не раніше 2028 року, інша суттєва частина договорів дійсна до 2040 року. Керівництво Групи постійно працює над перепідписанням договорів оренди землі із довшим строком. Слід зазначити, що станом на сьогодні, Група має договори емфітевзису (оренда землі на період 49 і 99 років) на більш як 1,250 гектар, що приблизно становить 8% загального земельного банку Групи.